

Danmarks
Akkrediteringsinstitution

Aarhus Universitet
Marianne Kjær
Astrid Marie Gad Knudsen

Sendt pr. e-mail:
au@au.dk, mj@adm.au.dk, agk@au.dk

Positiv akkreditering af eksisterende bacheloruddannelse i psykologi

Akkrediteringsrådet har 26. juni 2015 akkrediteret bacheloruddannelsen i psykologi **positivt**, jf. akkrediteringslovens § 14, stk.1.¹ Rådet har truffet afgørelsen på baggrund af vedlagte akkrediteringsrapport fra Danmarks Akkrediteringsinstitution.

Det er rådets faglige helhedsvurdering, at uddannelsen opfylder kriterierne for relevans og kvalitet på tilfredsstillende vis.

Rådet har vurderet uddannelsen ud fra de kriterier for relevans og kvalitet, som fremgår af akkrediteringsbekendtgørelsen² og "Vejledning til uddannelsesakkreditering (eksisterende uddannelser og udbud)", 30. september 2013.

Akkrediteringen er gældende til og med 26. juni 2021, jf. akkrediteringslovens § 15, medmindre uddannelsesinstitutionen i mellemtiden har opnået en positiv eller betinget positiv institutionsakkreditering. Uddannelsen udbydes i Aarhus.

I er velkomne til at kontakte direktør Anette Dørge på e-mail: akkr@akkr.dk, hvis I har spørgsmål eller behov for mere information.

Med venlig hilsen

Per B. Christensen
Formand
Akkrediteringsrådet

Anette Dørge
Direktør
Danmarks Akkrediteringsinstitution

Bilag:
Kopi af akkrediteringsrapport

Dette brev er også sendt til:
Styrelsen for Videregående Uddannelser, Uddannelses- og Forskningsministeriet

¹ Lov nr. 601 af 12. juni 2013 om Akkrediteringsinstitutionen for videregående uddannelser (akkrediteringsloven).

² Bekendtgørelse nr. 745 af 24. juni 2013 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af nye videregående uddannelser (akkrediteringsbekendtgørelsen).

Akkrediteringsrådet

30. juni 2015

Bredgade 38
1260 København K
Tel. 3392 6900
Fax 3392 6901
Mail akkr@akkr.dk
Web www.akkr.dk

CVR-nr. 3060 3907

Sagsbehandler
Malene Hyldekrog
Tel. 72 31 88 08
Mail mahy@akkr.dk

Ref.-nr. 15/004016-11

Danmarks
Akkrediteringsinstitution

**Akkrediterings-
rapport**

2015

AKKREDITERING AF EKSISTERENDE UDDANNELSE

BACHELOR- OG KANDIDAT- UDDANNELSE I PSYKOLOGI

AARHUS UNIVERSITET

Bachelor- og kandidatuddannelsen i psykologi, Aarhus Universitet
15004016
Juni 2015
Publikationen er offentliggjort elektronisk på www.akkr.dk

Indholdsfortegnelse

Indstilling for bacheloruddannelsen i psykologi.....	5
Begrundelse for indstilling	5
Indstilling for kandidatuddannelsen i psykologi.....	6
Begrundelse for indstilling	6
Akkrediteringspanelet	7
I Uddannelsesguiden er uddannelsen beskrevet på følgende måde	8
Grundoplysninger	10
Uddannelsesetal	10
Uddannelsens mål for læringsudbytte	11
Uddannelsens struktur.....	12
Studieaktiviteter	14
Kriterium I: Behov og relevans.....	15
Kriterium II: Videngrundlag.....	18
Kriterium III: Mål for læringsudbytte.....	25
Kriterium IV: Tilrettelæggelse og gennemførelse	31
Kriterium V: Intern kvalitetssikring og -udvikling	39
Om akkrediteringen	44
Sagsbehandling.....	45
Dokumentation – samlet oversigt	45

Indstilling for bacheloruddannelsen i psykologi

Danmarks Akkrediteringsinstitution (AI) indstiller bacheloruddannelsen i psykologi på Aarhus Universitet til:

Positiv uddannelsesakkreditering

Begrundelse for indstilling

Bacheloruddannelsen i psykologi på Aarhus Universitet indstilles til positiv uddannelsesakkreditering.

Uddannelsen er baseret på et relevant og dækkende forskningsmiljø, der er aktivt inden for det psykologiske område. Der er en velfungerende dialog med aftagerpanelet, som løbende involveres i udviklingen af uddannelsen, og dimittenderne fortsætter i relevant uddannelse. Uddannelsen har et tilfredsstillende akademisk niveau, og der er sammenhæng mellem fagelementernes læringsmål og de samlede mål for læringsudbytte. Uddannelsen har ingen problemer med gennemførelse og frafald.

Ledelsen har selv identificeret udfordringer i kontakten mellem undervisere og studerende og har i den forbindelse iværksat tiltag for at øge muligheden for kontakt.

De studerende har mulighed for at gennemføre et udvekslingsophold i udlandet uden studietidsforlængelse. Der er en løbende kvalitetssikring af uddannelsen i form af indhentning og anvendelse af relevante informationer, herunder undervisnings- og studiemiljøevalueringer.

Indstilling for kandidatuddannelsen i psykologi

Danmarks Akkrediteringsinstitution (AI) indstiller kandidatuddannelsen i psykologi på Aarhus Universitet til:

Positiv uddannelsesakkreditering

Begrundelse for indstilling

Kandidatuddannelsen i psykologi på Aarhus Universitet indstilles til positiv uddannelsesakkreditering.

Uddannelsen er baseret på et relevant og dækkende forskningsmiljø, der er aktivt inden for det psykologiske område. Der er en velfungerende dialog med aftagerpanelet, som løbende involveres i udviklingen af uddannelsen. Der er ingen ledighedsproblemer, og dimittenderne får relevant beskæftigelse. Uddannelsen har et tilfredsstillende akademisk niveau, og der er sammenhæng mellem fagelementernes læringsmål og uddannelsens samlede mål for læringsudbytte.

Ledelsen har selv identificeret udfordringer i kontakten mellem undervisere og studerende og har i den forbindelse iværksat tiltag for at øge mulighederne for mere kontakt.

Uddannelsen har ikke problemer med frafald, men gennemførelsen på uddannelsen er problematisk. Ledelsen har fokus på de elementer af kandidatuddannelsen, der er identificeret som studietidsforlængende: praktikken og specialet. Løsningstiltag er bl.a. dialog med praktikstederne om praktikkens varighed, specialegrupper og specialesparring.

De studerende har mulighed for at gennemføre et udvekslingsophold i udlandet, uden at det nødvendigvis er studietidsforlængende. Den obligatoriske praktik på kandidatuddannelsen er en integreret del af uddannelsen, og de studerendes læring på og uden for institutionen supplerer hinanden, især på grund af det sideløbende teori-praksis-seminar.

Der er en løbende kvalitetssikring af uddannelsen i form af indhentning og anvendelse af relevante informationer, herunder undervisnings- og studiemiljøevalueringer.

Akkrediteringspanelet

Denne rapport er udarbejdet af AI i samarbejde med et akkrediteringspanel, som er nedsat til lejligheden. Panelet er sammensat, så medlemmerne har indgående viden om uddannelsens fagområder, uddannelsestilrettelæggelse og -gennemførelse og forholdene på arbejdsmarkedet. Panelet består af:

- Pål Kraft, direktør for Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS) og professor II ved Handelshøyskolen BI. Pål Kraft har orlov fra sin stilling som professor i psykologi ved Universitetet i Oslo og har tidligere været professor i psykologi ved Universitetet i Bergen. Han har desuden en doktor- og mastergrad i psykologi, en mastergrad i sociologi samt uddannelser som tandlæge og bedriftsøkonom.
- Nina Lykke, dr. phil., professor i køn og kultur på Institutionen för Tema, Linköpings universitet. Nina Lykke har ledet og deltaget i en række større tværfaglige forskningsprojekter om køn, kultur, identitet og subjektivitet, p.t. med fokus på cancerpatienter.
- Magdalene Svendsen, afdelingsleder i PPR og Specialpædagogik i Aarhus Kommune og leanprojektleder. Magdalene Svendsen er tidligere forvaltningschef i Aulum-Haderup Kommunes skole- og socialforvaltning. Hun er desuden projektleder for et tværsektorielt samarbejde vedrørende børn, forældre og professionelle.
- Louise Fleron Holst, kandidatstuderende på 4. semester på Cultural Sociology med retningen Social Transformation Processes på Syddansk Universitet i Esbjerg, hvor hun også har været ansat som faglig vejleder siden 2013. Louise Fleron Holst er desuden uddannet pædagog.

Akkrediteringspanelet har været i høring hos universitetet, som har haft mulighed for at gøre indsigelse, hvis der var tvivl om en panelmedlemmers habilitet. Alle panelmedlemmerne har underskrevet en habilitetserklæring og en erklæring om tavshedspligt.

I Uddannelsesguiden er uddannelsen beskrevet på følgende måde

Bacheloruddannelsen:

Psykologi handler om menneskers tanker, følelser, behov, drømme og forestillinger. Det handler også om, hvordan menneskers hukommelse virker, og om hvordan vi lærer nye ting, samt hvorfor mennesker gør det, de gør.

På uddannelsen undersøger du, hvordan alle disse fænomener bliver påvirket af de forhold, mennesker lever under, og de oplevelser de har haft. Du får også indsigt i psykologiens historiske udvikling og de forskellige teoretiske retninger, faget indeholder.

Uddannelserne er ikke helt ens på de fem universiteter, hvor du kan læse psykologi. På Københavns Universitet, Syddansk Universitet, Aalborg Universitet og Aarhus Universitet er psykologi en professionsuddannelse, som bl.a. kvalificerer til arbejdet som psykolog.

På Roskilde Universitet er psykologi en kombinationsuddannelse, hvor du efter 2 års basisstudier læser psykologi i kombination med et andet fag. Kombinationsuddannelsen har et bredt fagligt sigte med fokus på psykologiens sammenhæng med andre fagområder, men giver ikke adgang til titlen cand.psyk. efter kandidatuddannelsen.

De fem uddannelser har dog en del fag og fagområder tilfælles. Du studerer bl.a. de psykologiske grunddiscipliner, der omfatter fag som:

- Socialpsykologi, som bl.a. handler om de sociale omgivers indflydelse på det enkelte menneskes identitet og holdninger.
- Personlighedspsykologi, hvor fokus ligger på det enkelte menneske og dets følelsesliv og forestillingsverden.
- Udviklingspsykologi, hvor du lærer om individets udvikling og livsfaser fra den tidlige barndom ben over ungdommen til voksenlivet.
- Kognitions- og indlæringspsykologi, som handler om, hvordan mennesket lærer og husker, og hvor du arbejder med teorier om begrebsdannelse, sprog, tænkning og hukommelse.

Herudover har du fag, hvor du lærer, hvordan man bruger psykologien i praksis:

- Klinisk psykologi, der handler om, hvordan man undersøger og behandler mennesker med psykiske problemer. (Du har ikke klinisk psykologi på RUC.)
- Pædagogisk psykologi, hvor du arbejder med opdragelse og undervisning med vægt på de menneskelige handlinger, der påvirker i den ene eller den anden retning.
- Arbejds- og organisationspsykologi, hvor du beskæftiger dig med forholdet mellem mennesket og arbejdet.

Kandidatuddannelsen:

På uddannelsen lærer du om teorier, der beskæftiger sig med menneskets bevidsthedsliv og erkendelse, den menneskelige personlighedsstruktur og udvikling, psykiske vanskeligheder, lidelser og livskriser, samt den interaktion der er mellem det enkelte menneske og andre mennesker og samfundet.

Kandidatuddannelserne er opbygget forskelligt på de enkelte universiteter, og der kan være flere forskellige fag og fordybelsesmuligheder.

- Det kan fx være fag inden for:
- Arbejds- og organisationspsykologi
- Klinisk psykologi
- Pædagogisk psykologi
- Kognitions- og udviklingspsykologi
- Neuro- og informationspsykologi
- Social-, udviklings- og integrationspsykologi

På Københavns Universitet (KU), Syddansk Universitet (SDU), Aalborg Universitet (AAU) og Aarhus Universitet (AU) er psykologi en professionsuddannelse, som bl.a. kvalificerer til arbejdet som psykolog. Her er på kandidatuddannelsen indlagt et semester med professionspraktik.

På Roskilde Universitet (RUC) er psykologi en kombinationsuddannelse, hvor du efter 2 års basisstudier læser psykologi i kombination med et andet fag. Kombinationsuddannelsen har et bredt fagligt sigte med fokus på psykologiens sammenhæng med andre fagområder. Du har ikke klinisk psykologi på uddannelsen på RUC.

(kilde: www.ug.dk)

Denne beskrivelse er kun gengivet i rapporten til almen introduktion. Teksten indgår ikke i vurderingsgrundlaget.

Grundoplysninger

Udbudssted

Uddannelserne bliver udbudt på Bartholins Allé 9, 8000 Aarhus C

Sprog

Undervisningen foregår på dansk.

Hovedområde

Uddannelserne hører under det samfundsvidenskabelige hovedområde.

Uddannelsesstat

Bacheloruddannelsen i psykologi	2011	2012	2013
Antal nye studerende optaget på uddannelsen de seneste tre år	199	198	198
Antal indskrevne studerende de seneste tre år	641	642	633
Antal dimittender de seneste tre år	174	164	168
VIP-årsværk i undervisningsåret 2013: 12,48			

Kandidatuddannelsen i psykologi	2011	2012	2013
Antal nye studerende optaget på uddannelsen de seneste tre år	253	196	185
Antal indskrevne studerende de seneste tre år	746	766	726
Antal dimittender de seneste tre år	125	166	204
VIP-årsværk i undervisningsåret 2013: 17,96			

Bacheloruddannelsen

Bacheloruddannelsen giver et bredt overblik over psykologiske teorier og metoder. Formålet med bacheloruddannelsen er

- at den studerende får et grundlæggende kendskab til centrale almene og anvendte psykologiske teorier
- at den studerende erhverver sig viden og færdigheder om psykologiens metodologiske grundlag
- at den studerende kvalificerer sig til at kunne tilegne sig og kritisk vurdere teoretisk og empirisk forskning
- at den studerende kvalificerer sig til kritisk at kunne forholde sig til den anvendte psykologi.

Uddannelsen giver en bred indføring i psykologien, og der eksamineres bredt med vægten lagt på den videnskabelige psykologi. Dette afspejler sig såvel i forelæsninger som i pensum.

En bachelor i psykologi er kvalificeret til, på baggrund af teoretiske og metodiske kundskaber og færdigheder inden for psykologien, at identificere, formulere og løse opgaver inden for det psykologiske fagområde. Det kan f.eks. være at håndtere forholdsvis elementære opgaver såsom administration af testresultater; belysning af enkeltsager, og herved eventuelt identificere problemer, der skal løses af kandidater i psykologi; deltage i udviklings projekter inden for det offentlige eller private; deltage i udvikling af industriprodukter; deltage i udvikling af kundekontakt, personalepleje etc. Det kan være at belyse og formidle psykologiske teorier om almenmenneskelige forhold, modsætninger og konflikter fra et psykologisk perspektiv. Det kan også være at assistere i forbindelse med psykologiske forskningsopgaver.

(Redegørelsen, s. 80).

Kandidatuddannelsen

Det er væsentligt, at den studerende på kandidatuddannelsen tilegner sig teoretiske forudsætninger for at anvende sin almene viden om psykologi. Denne anvendelse kan finde sted i form af direkte kontakt med enkelt personer, konsultativt arbejde med personer, grupper eller systemer samt generelt via forebyggende arbejde og/eller forskningsmæssig indsats. I forhold til bacheloruddannelsen sker der et perspektiv skifte i undervisningen, idet de anvendte sider af fagene på kandidatuddannelsen træder tydeligere frem uden at uddannelsen dermed tager forskud på eller erstatter den praktiske uddannelse, der ligger i autorisationen som psykolog.

En kandidat i psykologi er i stand til:

- at udrede sager (herunder tilvejebringe og fortolke testresultater) af psykologisk karakter vedrørende enkeltpersoner, grupper og organisationer samt tilrettelægge behandling
 - at formidle psykologiske problemstillinger (herunder individuelle, organisatoriske, samfundsmæssige og kulturelle problemstillinger), gøre rede for og iværksætte behandling af disse teoretisk, empirisk og anvendelses orienteret
 - at udvikle og gennemføre projekter, der er med til at udvikle tilværelses forhold og livs kvalitet psykologisk set
 - at planlægge, iværksætte og evaluere psykologisk relevante kursus forløb
- (Redegørelsen, s. 103).

Uddannelsens struktur

Bacheloruddannelsen

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester	5. semester	6. semester
Social- og personlighedspsykologi <i>20 ECTS</i>	Kognitions- og indlæringspsykologi <i>20 ECTS</i>	Udviklingspsykologi <i>20 ECTS</i>	Statistik <i>10 ECTS</i>	Pædagogisk psykologi <i>10 ECTS</i>	Bachelorprojekt <i>20 ECTS</i>
			Forskningsmetode A <i>10 ECTS</i>	Forskningsmetode B m/ statistik <i>10 ECTS</i>	
Studieintroduktion <i>5 ECTS</i>	Biologisk psykologi <i>10 ECTS</i>	Klinisk psykologi <i>10 ECTS</i>	Arbejds- og organisationspsykologi <i>10 ECTS</i>	Fordybelsesaktivitet <i>10 ECTS</i>	Valgfag <i>10 ECTS</i>
Psykologiens filosofi og videnskabsteori <i>5 ECTS</i>					

(Redegørelsen, s. 50).

Kandidatuddannelsen

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester
Grundfag A - klinisk psykologi <i>15 ECTS</i>	Praktik <i>10 ECTS</i>	Valgfri seminarer <i>30 ECTS</i>	Speciale <i>30 ECTS</i>
	Teori-praksis seminar <i>5 ECTS</i>		
Test- og undersøgelsesmetode <i>5 ECTS</i>	Grundfag B <i>15 ECTS</i>		
Interventionsmetode <i>5 ECTS</i>			
Forskningsmetode II <i>5 ECTS</i>			

(Redegørelsen, s. 52).

Grundfag A er klinisk psykologi.

Grundfag B er enten arbejds- og organisationspsykologi eller pædagogisk psykologi.

De studerende skal bestå to grundfag, hvoraf det ene skal være grundfag A, mens det andet valgfrit kan være et af de to grundfag B. Det er desuden muligt at erstatte et af de to valgfri seminarer på 3. semester (på hver 15 ECTS-point) med det tredje grundfag.

Studieaktiviteter

Studieaktiviteten på bacheloruddannelsen i psykologi er fordelt på følgende måde:
(Tillæg, kriterium 4.1, s. 2).

UVA-Navn	Obligatorisk / Valgfag	ECTS	Timer >40 studerende	Timer ≤40 studerende	Vejledning	Samlet	Andre uddannelses-aktiviteter	ECTS	VIP	DVIP	Andre undervisere / vejledere	Samlet
1. Semester												
Social- og personlighedspsykologi	Obligatorisk	20,0	40,0	42,0	0,0	82,0			23	6	53	82
Psykologiens fundering og perspektiv, indføring i psykologiens filosofi, historie, metode og integration	Obligatorisk	10,0	36,0	0,0	0,0	36,0			36	0	0	36
1. semester samlet			76,0	42,0	0,0	118,0			59	6	53	118
2. semester												
Kognitions- og indlæringspsykologi	Obligatorisk	20,0	36,0	42,0	0,0	78,0			5	27	46	78
Biologisk psykologi	Obligatorisk	10,0	24,0	0,0	0,0	24,0			24	0	0	24
2. semester samlet			60,0	42,0	0,0	102,0			29	27	46	102
3. semester												
Udviklingspsykologi	Obligatorisk	20,0	33,0	42,0	0,0	75,0			25	6	44	75
Klinisk psykologi	Obligatorisk	10,0	46,0	0,0	0,0	46,0			46	0	0	46
3. semester samlet			79,0	42,0	0,0	121,0			71	6	44	121
4. semester												
Statistik	Obligatorisk	10,0	52,0	0,0	0,0	52,0			52	0	0	52
Forskningsmetode A	Obligatorisk	10,0	20,0	18,0	0,0	38,0			19	19	0	38
Arbejds- og organisationspsykologi	Obligatorisk	10,0	27,0	14,0	0,0	41,0			11	30	0	41
4. semester samlet			99,0	32,0	0,0	131,0			82	49	0	131
5. semester												
Pædagogisk psykologi	Obligatorisk	10,0	38,0	0,0	0,0	38,0			38	0	0	38
Forskningsmetode B m/ statistik	Obligatorisk	10,0	23,0	10,0	0,0	33,0			33	0	0	33
Fordybelsesaktivitet	Valgfag	10,0	0,0	36,0	0,0	36,0			36	0	0	36
5. semester samlet			61,0	46,0	0,0	107,0			107	0	0	107
6. semester												
Opgaveseminar	Valgfag	5,0	0,0	18,0	0,0	18,0			18	0	0	18
Psykologiformidling	Valgfag	5,0	0,0	18,0	2,0	20,0			20	0	0	20
Bachelorprojekt	Obligatorisk	20,0	0,0	0,0	2,0	2,0	Bachelorprojekt	20,0	2	0	0	2
6. semester samlet			0,0	36,0	4,0	40,0			40	0	0	40
Samlet bachelor			375,0	240,0	4,0	619,0			388	88	144	619

Studieaktiviteten på kandidatuddannelsen i psykologi er fordelt på følgende måde:

UVA-Navn	Obligatorisk / Valgfag	ECTS	Timer >40 studerende	Timer ≤40 studerende	Vejledning	Samlet	Andre uddannelses-aktiviteter	ECTS	VIP	DVIP	Andre undervisere / vejledere	Samlet
1. Semester												
Grundfag A - klinisk psykologi	Obligatorisk	15,0	48,0	0,0	0,0	48,0			48	0	0	48
Test- og undersøgelsesmetode	Obligatorisk	5,0	27,0	15,0	0,0	42,0			42	0	0	42
Interventionsmetode	Obligatorisk	5,0	15,0	41,0	0,0	56,0			32	24	0	56
Forskningsmetode II	Obligatorisk	5,0	0,0	18,0	0,0	18,0			0	18	0	18
1. semester samlet			90,0	74,0	0,0	164,0			122	42	0	164
2. semester												
Praktik	Obligatorisk	10,0	0,0	0,0	16,0	16,0	Praktik	10,0	16	0	0	16
Teori-praksis seminar	Obligatorisk	5,0	2,0	9,0	0,0	11,0			11	0	0	11
Grundfag B: PÆD	Valgfri	15,0	42,0	0,0	0,0	42,0			42	0	0	42
Grundfag B: AO	Valgfri	15,0	52,0	0,0	0,0	52,0			52	0	0	52
2. semester samlet			96,0	9,0	16,0	121,0			121	0	0	121
3. semester												
Valgfri Seminar	Valgfri	15,0	0,0	36,0	1,0	37,0			# 37	0	0	37
Valgfri Seminar	Valgfri	15,0	0,0	36,0	1,0	37,0			# 37	0	0	37
3. semester samlet			0,0	72,0	2,0	74,0			74	0	0	74
4. semester												
Speciale	Obligatorisk	30,0	0,0	0,0	5,0	5,0	Speciale	30,0	5	0	0	5
4. semester samlet			0,0	0,0	5,0	5,0			5	0	0	5
Samlet kandidat			186,0	155,0	23,0	364,0			322	42	0	364

(Tillæg, kriterium 4.1, s. 3).

Kriterium I: Behov og relevans

Uddannelsen er relevant i forhold til arbejdsmarkedets behov.

Uddybning:

- dimittenderne finder relevant beskæftigelse eller videre uddannelse,
- institutionen indgår i en løbende dialog med aftagere og andre relevante interessenter med henblik på fortsat at sikre uddannelsens relevans på arbejdsmarkedet.

Vurdering for bacheloruddannelsen

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt for bacheloruddannelsen.

Dimittenderne fra bacheloruddannelsen fortsætter i relevant uddannelse, og akkrediteringspanelet vurderer, at universitetet er i løbende dialog med aftagere om arbejdsmarkedets behov via et aftagerpanel, som inddrages aktivt sammen med andre relevante interessenter.

Vurdering for kandidatuddannelsen

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt for kandidatuddannelsen.

Dimittenderne fra kandidatuddannelsen finder relevant beskæftigelse efter endt uddannelse, og ledighedstallet er ikke problematisk sammenlignet med hovedområdet.

Akkrediteringspanelet vurderer, at universitetet er i løbende dialog med aftagere om arbejdsmarkedets behov via et aftagerpanel, som inddrages aktivt sammen med andre relevante interessenter.

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Finder dimittenderne relevant beskæftigelse eller videre uddannelse?

Gælder for bacheloruddannelsen

Tallene for beskæftigelse og ledighed for bachelordimittender fra Aarhus Universitet inden for det samfundsvidenskabelige hovedområde viser, at 99 % fortsætter i videre uddannelse. Nedenfor ses dimittendernes ledighedstal fra de seneste tre opgjorte år.

Bachelordimittender	2009	2010	2011
Videre uddannelse	99 %	99 %	96 %
Beskæftigelse	1 %	1 %	2 %
Udland	0 %	1 %	2 %
Ledighed	0 %	0 %	0 %

(Uddannelses- og Forskningsministeriets opgørelser over nyuddannedes aktivitet 4-19 måneder efter fuldførelse).

Det fremgår, at mellem 96 % og 99 % af de studerende er fortsat i videre uddannelse. Akkrediteringspanelet vurderer, at dimittenderne fra bacheloruddannelsen fortsætter i uddannelse.

Gælder for kandidatuddannelsen

Tallene i nedenstående tabel for beskæftigelse og ledighed for kandidatdimittender fra psykologi på Aarhus Universitet viser ledigheden mellem 2009 og 2011. Ledigheden i de seneste tre opgjorte år var mellem 5 % og 6 %. Til sammenligning viser den følgende tabel ledigheden på det samfundsvidenskabelige hovedområde i samme periode, hvor ledigheden var mellem 12 % og 14 %.

Kandidatdimittender	2009	2010	2011
Videre uddannelse	3 %	5 %	7 %
Beskæftigelse	83 %	75 %	65 %
Udland	8 %	8 %	16 %
Ledighed	5 %	6 %	6 %

(Uddannelses- og Forskningsministeriets opgørelser over nyuddannedes aktivitet 4-19 måneder efter fuldførelse).

Ledighed på hovedområder	2009	2010	2011
Samfundsvidenskab	12 %	14 %	13 %

(Uddannelses- og Forskningsministeriets opgørelser over nyuddannedes aktivitet 4-19 måneder efter fuldførelse).

AI har desuden indhentet opgørelse af ledighed fire-syv kvartaler efter dimission for uddannelsen (<http://ufm.dk/uddannelse-og-institutioner-/politiske-indsatsomrader/dimensionering>):

	2009	2010	2011
Ledighed, psykologi på Aarhus Universitet	6 %	10 %	9 %
Ledighed, landsgennemsnit for alle videregående uddannelser	10 %	11 %	11 %

Opgørelsen viser, at ledigheden er tæt på landsgennemsnittet for videregående uddannelser, og dermed peger tallene ikke umiddelbart på et problem med ledighed for uddannelsens dimittender.

I Aarhus Universitets seneste beskæftigelsesundersøgelse fra 2012, hvor 124 dimittender deltog, svarer 95,7 % af respondenterne, at deres første job ligger inden for uddannelsens faglige område (redegørelsen, s. 14). 85 % af kandidaterne fra psykologi blev ansat i det offentlige, mens 14 % fandt ansættelse i det private. Af ansættelserne i det offentlige er hovedparten af kandidaterne blevet ansat i sundhedssektoren. Dimittender med en cand.psych.-grad får primært jobs på sygehuse, på psykiatriske hospitaler, i distrikts- og lokalpsykiatrien, i PPR, i familieværksteder, i flygtningecentre, på behandlingshjem for misbrugere, i dag- og døgninstitutioner, på børnehjem og i ungdomsinstitutioner, i socialforvaltninger, på uddannelsesinstitutioner, i bedriftssundhedstjenesten, på privatpraktiserende klinikker, i private konsulentfirmaer og i forskningsinstitutioner (redegørelsen, s. 15).

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsens dimittender har en tilfredsstillende lav ledighed, og at den seneste beskæftigelsesundersøgelse indikerer, at dimittenderne finder relevant beskæftigelse.

Hvad gør institutionen for at afhjælpe eventuel høj ledighed?

Gælder for begge uddannelserne

Nøgletallene for ledighed indikerer ikke et problem for dimittenderne fra psykologi. På Aarhus Universitet udbyder karrierecentret på School of Business and Social Sciences en række services til psykologistuderende for at lette de studerendes overgang fra studie til job. Centret har forskellige karriereservices til studerende ved Psykologisk Institut og har her et særligt fokus på at sprede kendskabet til alternativer til de kliniske ansættelsessteder. Centret afholder i den forbindelse særlige arrangementer med fokus på alternative karriereveje for dimittenderne fra psykologi, da man har forudset, at der vil komme en overvægt af nyuddannede inden for psykologi i forhold til antallet af kliniske ansættelsessteder.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der ikke er et problem med høj ledighed.

Indgår institutionen i dialog med aftagere og andre relevante interessenter omkring arbejdsmarkedets behov?

Gælder for begge uddannelserne

Aftagerpanelet på Psykologisk Institut er sammensat af færdiguddannede psykologer fra både den private og den offentlige sektor. Panelets medlemmer ses nedenfor:

- Carsten Hegnsvad, Cand. Psych.
- Lektor, Videreuddannelsesdivisionen, VIA Universitycollege
- Thomas Koester, Cand. Psych.
- Human Factors Specialist, FORCE Technology, Kgs. Lyngby
- Joan Mogensen Cand. Psych.
- Privatpraktiserende, psykologerne i Borgergade
- Anders Degn Pedersen, Cand. Psych.
- Ledende Neuropsykolog, Hammel Neurocenter, Århus Universitetshospital,
- Poul Skaarup Jensen, Cand. Pæd. Psych.
- Ledende psykolog, PPR, Silkeborg kommune

(Redegørelsen, s. 17).

Ifølge redegørelsen og referater fra aftagerpanelets møder afholdes der regelmæssige møder med aftagerpanelet ca. to gange om året, hvor uddannelsernes udformning mv. drøftes.

Uddannelsen inddrager aftagerpanelet i forskellige drøftelser. Aktuelt bliver aftagerpanelet inddraget i arbejdet med at se på mulighederne for en tættere sammenhæng mellem praktikken og det efterfølgende specialeprojekt. Panelet har bl.a. foreslået at se på muligheden for at afvikle praktikken samtidig med eller i samme semester som specialet. Aftagerpanelet er som tidligere nævnt også involveret i drøftelser angående alternative arbejdspladser til dimittenderne i psykologi (redegørelsen, s. 18 og 144).

Ud over aftagerpanelet indgår studielederen på vegne af uddannelsen i dialog med censorformandskabet og Dansk Psykolog Forening, hvor især beskæftigelsessituationen drøftes.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der er en tilfredsstillende dialog mellem uddannelsen og aftagerpanelet samt andre relevante interessenter.

Kriterium II: Videngrundlag

Uddannelsen er baseret på det videngrundlag, som følger af reglerne for uddannelsen.

Uddybning:

- uddannelsen er tilknyttet et relevant fagligt miljø, hvor underviserne samlet set lever op til de krav til kvalifikationer og kompetencer, der følger af reglerne for uddannelsen,
- uddannelsen er baseret på ny viden og tilrettelægges af undervisere, der deltager i eller har aktiv kontakt med relevante forsknings- eller udviklingsmiljøer,
- de studerende har kontakt til det relevante videngrundlag, fx gennem inddragelse i aktiviteter relateret hertil.

Vurdering for bacheloruddannelsen

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt for bacheloruddannelsen.

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsen er tilknyttet et relevant fagligt miljø inden for psykologi, hvor forskningen hos underviserne er af høj kvalitet, bred og opdateret. Uddannelsen baseres i høj grad på ny viden, og det er relevante undervisere, der er involveret i tilrettelæggelsen af undervisningen i samarbejde med studienævnet.

Uddannelsen har på baggrund af studiemiljøundersøgelsen fra 2011 identificeret udfordringer i kontakten mellem undervisere og studerende og har i den forbindelse iværksat tiltag for at øge især den uformelle kontakt.

Vurdering for kandidatuddannelsen

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt for kandidatuddannelsen.

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsen er tilknyttet et relevant fagligt miljø inden for psykologi, hvor forskningen hos underviserne er af høj kvalitet, bred og opdateret. Uddannelsen baseres i høj grad på ny viden, og det er relevante undervisere, der er involveret i tilrettelæggelsen af undervisningen i samarbejde med studienævnet.

Uddannelsen har på baggrund af studiemiljøundersøgelsen fra 2011 identificeret udfordringer i kontakten mellem undervisere og studerende og har i den forbindelse iværksat tiltag for at øge især den uformelle kontakt.

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Har uddannelserne et videngrundlag af tilstrækkelig kvalitet?

Gælder for begge uddannelserne

Det faglige miljø på Psykologisk Institut er inddelt i afdelinger, der hver især består af en række forskere, som repræsenterer forskellige faglige områder. Afdelingerne dækker i vidt omfang også de grupper, der har ansvaret for uddannelsens fag. Det er i afdelingerne, undervisningen drøftes, med hensyn til både koordinering, organisering, fagligt indhold og arbejdsdeling. Hver afdeling ledes af en fagkoordinator, der bl.a. har det overordnede ansvar for at koordinere undervisningsudbuddene.

Der er i alt seks afdelinger med mellem 4 og 11 VIP'er i hver afdeling:

- **Social- og personlighedspsykologi:** Koordinator Preben Bertelsen (professor), Henrik Høgh-Olesen (professor) Sarah van Mastricht (lektor) og Niels Holm Jensen (adjunkt).
 - **Kognitions- og indlæringspsykologi:** Koordinator Dorthe Thomsen (professor), Klaus B. Bærentsen (lektor), Dorthe Berntsen (professor) og Annette Bohn (lektor)
 - **Udviklingspsykologi:** Koordinator Dion Sommer (professor), Peter Krøjgaard (professor), Lars Larsen (lektor), Osman Skjold Kingo (lektor), Tea Trillingsgaard (post.doc.) og Cecilia Brynskov (videnskabelig assistent)
 - **Arbejds- og organisationspsykologi:** Koordinator Hans Jeppe Jeppesen (professor), Thomas Jønsson (lektor) og Christine Unterrainer (post.doc)
 - **Klinisk psykologi:** Koordinator Carsten René Jørgensen (professor), Esben Hougaard (professor), Bobby Zachariae (forskningsprofessor), Andrew Moskowitz (professor MSO), Lars Hem (lektor), Mikael Thastum (professor), Lene Vase (professor MSO), Mimi Yung Mehlsen (lektor), Helle Spindler (lektor), Rikke Lambek (lektor) og Maja O'Connor (adjunkt)
 - **Pædagogisk psykologi:** Koordinator Ole Steen Kristensen (professor MSO), Klaus Nielsen (professor), Jan Tønnesvang (professor), Charlotte Jonasson (adjunkt) og Jacob Klitmøller (adjunkt).
- (Redegørelsen, s. 22).

De faglige afdelinger dækker de forskellige store almenpsykologiske fagelementer på bacheloruddannelsen, således at Social- og personlighedspsykologi fx dækker fagelementet social- og personlighedspsykologi på 20 ECTS-point på bacheloruddannelsens 1. semester og har professor Preben Bertelsen som fagkoordinator.

Følgende samlede opgørelse er baseret på en PURE-rapport over publikationer i tidsskrifter fra forskningsmiljøet i årene 2010, 2011 og 2012.

Klassifikation	2010	2011	2012
Videnskabelig artikel - Niveau 1	36	44	36
Videnskabelig artikel - Niveau 2	13	19	20
Videnskabelig monografi - Niveau 1	6	3	5
Videnskabelig artikel i antologi - Niveau 1	12	23	17
Uden BFI-klassifikation	122	124	150

(Redegørelsen, s. 177).

Akkrediteringspanelet bemærker, at forskningen på instituttet er af høj kvalitet, bred og opdateret, og at underviserne er opmærksomme på at opretholde en fornuftig balance, som sikrer en genkendelighed i faget, men også udnytter de særlige forskningsområder, som er til stede på instituttet. Forskningsområderne er tilsammen dækkende for uddannelsernes faglighed og discipliner.

Akkrediteringspanelet vurderer, at forskningsmiljøet bag uddannelserne er dækkende, og at underviserne har de forskningsmæssige kvalifikationer og kompetencer, der er relevante for uddannelserne.

Står relevante undervisere bag uddannelserne?

Gælder for begge uddannelserne

Fagstudienævnet for psykologi har det formelle ansvar for tilrettelæggelsen af uddannelserne. Studienævnet består af valgte repræsentanter for underviserne og de studerende. Det er studienævnets opgave at sikre tilrettelæggelsen, gennemførelsen og udviklingen af uddannelserne og undervisningen. De fem videnskabelige medlemmer af studienævnet er alle aktive forskere og er valgt således, at de så vidt muligt repræsenterer forskellige faglige områder samt forskellige forskningsområder (redegørelsen, s. 37).

Gælder for bacheloruddannelsen

Nedenfor ses sammenhængen mellem fagelementerne, underviserne og undervisernes forskningsområder på bacheloruddannelsen i psykologi. Skemaet er et uddrag af en oversigt over sammenhængen på hele bacheloruddannelsen.

Fagelement	Underviser/VIP der forsker i området	Viden/Forskningsområde
Grundfag^a		
Social- og personlighedspsykologi (20 ECTS)	Jan Tønnesvang (professor)	Grundlagsproblemer i psykologien, anvendt almenpsykologi, Teoribaseret praksisudvikling, Integrativ psykologi, Identitet, Livsstræben, Motivation og Internaliseret selvregulering, Personlighedens niveauer, Religiositetens psykologi, Dannelsespsykologi, Selvpædagogik, Vitaliseringsmiljøer for læring og udvikling, Integration
	Preben Bertelsen (professor)	Almen psykologi, tilværelsespsykologi, tilværelseskomponenter, fri vilje, aktør, Antropologisk psykologi (det særligt menneskelige), social psykologi, radikaliseringsprocesser, fundamentalisme, terrorisme, demokratibegrebet, demokratiseringsprocesser, demokratiets psykologi, etik og moralfilosofi, psykologiens filosofi
	Henrik Høgh Olesen (professor)	Almen psykologi, andre dyre- og menneskearters liv før og nu, antropologisk psykologi (det særligt menneskelige), biologisk psykologi, personlighedspsykologi, psykologihistorie, socialpsykologi
	Sarah van Mastrigt (lektor)	Socialpsykologi, Personlighedspsykologi, Kriminologi, Retsteori, Retssociologi, Vold, Kvantitative metoder
	Niels Holm Jensen (adjunkt)	Komparativ psykologi, Primatologi, Antropologisk Psykologi, Spilteori, Evolutionspsykologi, social psykologi

(Redegørelsen, s. 24).

Der er forskellige retningslinjer for inddragelse af VIP'er, DVIP'er og ph.d.er i de forskellige fagelementer. I de anvendelsesorienterede fagelementer inddrages DVIP'er i et vist omfang, hvor de har en specifik viden, men den overordnede integration varetages dog altid af en VIP (redegørelsen, s. 30).

Akkrediteringspanelet vurderer, efter gennemgang af de ansvarlige for alle uddannelsens fagelementer, at der altid er tale om aktive forskere (VIP'er).

Gælder for kandidatuddannelsen

Nedenfor ses sammenhængen mellem fagelementerne, underviserne og undervisernes forskningsområder på kandidatuddannelsen i psykologi. Skemaet er et uddrag af en oversigt over sammenhængen på hele kandidatuddannelsen og viser underviserne på to metodefag på kandidatuddannelsens 1. semester.

Metodefag ^b		
Test- og undersøgelsesmetode	Helle Spindler (lektor)	Sygdomsforebyggelse, Følelseslivets psykologi, Rehabilitering (hjertesygdom), Klinisk psykologi – voksne, Krise og traumepsykologi, patientadfærd, personlighedspsykologi, psykopatologi, og psykodiagnostik, sundhedspsykologi
Forskningsmetode II ^c	Helle Spindler (lektor)	Sygdomsforebyggelse, Følelseslivets psykologi, Rehabilitering (hjertesygdom), Klinisk psykologi – voksne, Krise og traumepsykologi, patientadfærd, personlighedspsykologi, psykopatologi, og psykodiagnostik, sundhedspsykologi
	Mimi Mehlsen (lektor)	Gerontopsykologi (alderdommens psykologi), Psykofysiologi (hormoner, immunsystem etc.), sundhedspsykologi
	Thomas Jønsson (lektor)	Arbejds- og organisationspsykologi, Deltagelse og indflydelse i arbejdslivet, Socialpsykologi, Forandringsprocesser
	Dorthe Thomsen (Professor)	Hukommelsens psykologi, selvbiografiske erindringer, personlighedspsykologi, livshistorier, følelseslivets psykologi, rumination, bekymring, kognitive emotionsteorie
	Anna Vedel (Ph.d.-studerende)	Research in associations between personality, field of study and academic success.
	Jesper Aagaard (Ph.d.-studerende)	Fænomenologi (filosofi om det, der fremtræder for bevidstheden), Kvalitative metoder, Psykologiens filosofi
	Marie-Louise Rimestad (Ph.d.-studerende)	Effektstudie af forebyggende forældretræning i gruppe af 3-8-årige børn med overaktiv, impulsiv og ukoncentreret adfærd

(Redegørelsen, s. 32).

Metodefagene koordineres af en VIP, men da fagene i høj grad også er praksisrelaterede, anvendes ofte DVIP'er med direkte praksiserfaring. Der er forskellige retningslinjer for inddragelse af VIP'er, DVIP'er og ph.d'er på de forskellige fagelementer. Praktik og teori-praksis-seminaret koordineres af en ekstern lektor, universitetet understreger i høringsvaret at de resterende undervisere på teori-praksis seminaret er VIP (høringsvar af d. 13. april 2015).

Akkrediteringspanelet bemærker kritisk, at universitetet har valgt at have en ekstern lektor som fagkoordinator på et af kandidatuddannelsens seminarer, men vurderer samlet set, at fagkoordinatorerne er aktive forskere inden for områder med relevans for uddannelserne.

Får de studerende kontakt til det faglige miljø og videngrundlaget?

Gælder for bacheloruddannelsen

VIP/DVIP-ratioen så således ud i undervisningsåret 2013 (redegørelsen, s. 13):

Bachelor	VIP-timer	VIP-årsværk	DVIP-timer	DVIP-årsværk	VIP/DVIP-ratio
	21.309	12,48	12.324	7,22	1,73

VIP/DVIP-ratioen for hovedområdet samfundsvidenskab (både bachelor- og kandidatuddannelsen) var 1,43 i 2012. Ratioen for bacheloruddannelsen i psykologi på 1,73 placerer sig således over hovedområdet samfundsvidenskab.

Uddannelsen bruger et stort antal DVIP'er, fordi uddannelsen er professionsrettet. Fx inddrages psykologer i de forskellige fordybelsesaktiviteter, hvor det er relevant. Inddragelsen af DVIP'er blev under besøget betonet af underviserne som et vigtigt element i en professionsrettet uddannelse, hvor ikke alle forskere har reel praksiserfaring.

STÅ/VIP-ratioen så således ud (supplerende dokumentation af 4. marts 2015):

Bachelor	VIP-antal	Stud-antal	Stud pr. VIP	VIP-årsværk	Stud-årsværk	STÅ/VIP-ratio
	43	607	14,12	12,48	529,83	42,45

STÅ/VIP-ratioen på uddannelsen er 42,45, hvilket efter akkrediteringspanelet opfattelse indikerer, at de studerende ikke mangler kontakt til forskningsmiljøet.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der er en tilfredsstillende VIP/DVIP-ratio, og at STÅ/VIP-ratioen indikerer, at de studerende har mulighed for kontakt til forskningsmiljøet.

Gælder for kandidatuddannelsen

VIP/DVIP-ratioen så således ud i undervisningsåret 2013 (redegørelsen, s. 13):

Kandidat	VIP-timer	VIP-årsværk	DVIP-timer	DVIP-årsværk	VIP/DVIP-ratio
	30.665	17,96	17.734	10,39	1,73

VIP/DVIP-ratioen for hovedområdet samfundsvidenskab (både bachelor- og kandidatuddannelsen) var 1,43 i 2012. Ratioen for kandidatuddannelsen i psykologi på 1,73 placerer sig således over hovedområdet samfundsvidenskab. Uddannelsen bruger et stort antal DVIP'er, fordi uddannelsen er professionsrettet. Fx inddrages der ofte DVIP'er med praksiserfaring i metodefagene interventionsmetode og test- og undersøgelsesmetode på kandidatuddannelsen. Inddragelsen af DVIP'er blev under besøget betonet af underviserne som et vigtigt element i en professionsrettet uddannelse, hvor ikke alle forskere har reel praksiserfaring.

STÅ/VIP-ratioen så således ud (supplerende dokumentation af 4. marts 2015):

Kandidat	VIP-antal	Stud-antal	Stud pr. VIP	VIP-årsværk	Stud-årsværk	STÅ/VIP-ratio
	61	658	10,79	17,96	402,48	22,41

STÅ/VIP-ratioen på uddannelsen er 22,41, hvilket indikerer for panelet, at de studerende har tilstrækkelig mulighed for kontakt til forskningsmiljøet.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der er en tilfredsstillende VIP/DVIP-ratio, og at de studerende har mulighed for kontakt til forskningsmiljøet.

Gælder for begge uddannelserne

Forskningsmiljøet på begge uddannelser opgivet på stillingsbetegnelser ses nedenfor:

Stilling	Antal
Adjungeret Professor	1
Adjunkt	4
Emeritus	1
Lektor	12
Lektor emeritus	3
Ph.d.-stipendiat	2
Ph.d.-studerende	41
Postdoc	15
Professor	13
Professor emeritus	2
Professor MSO	2
Seniorforsker	2
Studieadjunkt	1
Videnskabelig assistent	5
Total	104

(Supplerende dokumentation pr. 2. marts 2015: VIP'er tilknyttet BA og KA-uddannelsen fordelt på stillingskategorier).

Opgørelsen viser, at 33 personer er henholdsvis professorer, adjunkter og lektorer. Herudover er 2 seniorforskere, 43 ph.d.-studerende og 15 postdocer. Ansatte, der underviser, men ikke forventes at forske, er studieadjunkter. Emeritusser er også medtaget i opgivelsen, men forventes ikke at have en fast tilknytning til uddannelsen.

Akkrediteringspanelet noterer sig, at en væsentlig del af VIP'erne på uddannelsen placerer sig i henholdsvis gruppen af ansatte, der primært forsker, og gruppen, der underviser, men ikke forsker eller er i gang med forskeruddannelse. Panelet bemærker undrende i forlængelse heraf, at de tilsammen godt 30 VIP-undervisningsårsværk (12,48 fra bacheloruddannelsen + 17, 96 fra kandidatuddannelsen) leveres af en VIP-gruppe, hvoraf kun 33 har både forsknings- og undervisningsforpligtelser, her ikke medregnet ph.d.-studerende, som er i gang med en forskeruddannelse. I forbindelse med høringen oplyser Aarhus Universitet at det videnskabelige personale som hovedregel, i et eller andet omfang, vil indgå i undervisningen uanset stillingsbetegnelse (høringssvar af d. 13. april 2015).

En studiemiljøundersøgelse fra 2011 viste, at psykologi scorede lavest af uddannelserne på School of Business and Social Sciences med hensyn til, om de studerende mente, at "de fleste undervisere er nemme at opnå personlig kontakt til". Kun 39 % mente, at det var tilfældet på psykologiuddannelserne, mens fx 69 % af de studerende på Institut for Statskundskab mente, at det var tilfældet (studiemiljøundersøgelse 2011, s. 31).

De studerende var under akkrediteringspanelets besøg på uddannelsen opmærksomme på studiemiljøundersøgelsens resultater og genkendte, at de ikke følte, at de havde meget kontakt til forskningsmiljøet. Det var især de studerende på bacheloruddannelsen, der beskrev, at de primært så det videnskabelige personale ved store forelæsninger.

Under besøget var også ledelsen og underviserne meget opmærksomme på resultaterne fra studiemiljøundersøgelsen. Studienævnet har nedsat en gruppe for at identificere, hvilken form for kontakt de studerende savner, og det var tydeligt for akkrediteringspanelet, at alle, herunder ledelsen, var opsatte på at få skabt et bedre studentermiljø.

Både studerende og undervisere pegede på fysiske omstændigheder som en af hovedårsagerne til oplevelsen af manglende kontakt. At instituttet er flyttet og tidligere havde sin egen kantine, hvor både undervisere og studerende spiste, gik flere gange igen som en del af forklaringen. Der blev ved samme lejlighed informeret om forskellige tiltag for igen at bringe de studerende og underviserne tættere sammen uformelt; fx bliver underviserne inviteret med til de studerendes sociale arrangementer.

Underviserne fortalte under besøget, at de er opmærksomme på at inddrage de studerende i diverse forskningsprojekter, og at de forsøger at motivere interesserede studerende til at vælge en forskerkarriere. De studerende kan genkende opfordringerne, men er også meget fokuserede på, at ikke alle psykologistuderende er interesserede i forskning – mange vil gerne ud i praksis og er meget målrettede imod den kliniske profession.

På baggrund af studiemiljøundersøgelsen og de studerendes og underviseres udsagn under besøget bemærker akkrediteringspanelet, at det er hensigtsmæssigt, at ledelsen har iværksat forskellige tiltag for at øge kontakten mellem studerende og undervisere (se mere herom under kriterium V).

Kriterium III: Mål for læringsudbytte

Der er sammenhæng mellem uddannelsens indhold og målene for læringsudbytte.

Uddybning:

- uddannelsens mål for læringsudbytte lever op til den relevante typebeskrivelse i den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelser,
- der er sammenhæng mellem uddannelsens struktur, læringsmål og adgangsgrundlag set i forhold til målene for læringsudbytte.

Vurdering for bacheloruddannelsen

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt for bacheloruddannelsen.

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsens mål for læringsudbytte lever op til typebeskrivelserne for videregående uddannelser i den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelse. Der er sammenhæng mellem uddannelsens struktur og læringsmål set i forhold til de samlede mål for læringsudbytte.

Endelig vurderer akkrediteringspanelet, at der er en passende progression mellem niveauet fra adgangsforudsætningerne til niveauet i uddannelsens elementer.

Vurdering for kandidatuddannelsen

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt for kandidatuddannelsen.

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsens mål for læringsudbytte lever op til typebeskrivelserne for videregående uddannelser i den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelse. Der er sammenhæng mellem uddannelsens struktur og læringsmål set i forhold til de samlede mål for læringsudbytte.

Endelig vurderer akkrediteringspanelet, at der er en passende progression mellem niveauet fra adgangsforudsætningerne til niveauet i uddannelsens elementer.

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Har uddannelsens mål for læringsudbytte det rette niveau for uddannelsestypen?

Gælder for bacheloruddannelsen

Nedenfor ses et uddrag af en model, som viser bacheloruddannelsens samlede mål for læringsudbytte sat i forhold til niveaudefinitionerne i kvalifikationsrammen (redegørelsen, s. 41).

Færdigheder	Skal kunne anvende et eller flere af fagområdets videnskabelige metoder og redskaber samt kunne anvende generelle færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse inden for fagområdet/erne. Skal kunne vurdere teoretiske og praktiske problemstillinger samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller. Skal kunne formidle faglige problemstillinger og løsningsmodeller til både fagfæller og ikke-specialister.	At den studerende erhverver sig viden og færdigheder om psykologiens metodologiske grundlag At den studerende kvalificerer sig til at kunne tilegne sig og kritisk vurdere teoretisk og empirisk forskning <i>Hvilket gør den studerende i stand til:</i> At håndtere forholdsvist elementære opgaver så som administration af testresultater; belysning af enkeltsager, og herved eventuelt identificere problemer, der skal løses af kandidater i psykologi At belyse og formidle psykologiske teorier om almenmenneskelige forhold, modsætninger og konflikter fra et psykologisk perspektiv At assistere i forbindelse med psykologiske forskningsopgaver
-------------	--	--

Akkrediteringspanelet bemærker, at uddannelsens samlede mål for læringsudbytte (kompetenceprofil) som angivet i studieordningen (se s. 7) ikke er opgjort på kategorierne viden, færdigheder og kompetencer. Det er dog tilfældet i ovenstående skema, som er gengivet i redegørelsen (s. 41).

Akkrediteringspanelet vurderer på baggrund af en gennemgang af alle uddannelsens samlede mål for læringsudbytte, at uddannelsen er på niveau med typebeskrivelsen i kvalifikationsrammen.

Gælder for kandidatuddannelsen

Nedenfor ses et uddrag af en model, som viser kandidatuddannelsens samlede mål for læringsudbytte sat i forhold til niveaudefinitionerne i kvalifikationsrammen (redegørelsen, s. 43).

Kompetencer	Skal kunne styre arbejds- og udviklingssituationer, der er komplekse, uforudsigelige og forudsætter nye løsningsmodeller. Skal selvstændigt kunne igangsætte og gennemføre fagligt og tværfagligt samarbejde og påtage sig professionelt ansvar. Skal selvstændigt kunne tage ansvar for egen faglig udvikling og specialisering.	<i>En kandidat i psykologi er i stand til:</i> At udrede sager (herunder tilvejebringe og fortolke testresultater) af psykologisk karakter vedrørende enkeltpersoner, grupper og organisationer samt tilrettelægge behandling eller interventioner relateret hertil At formidle psykologiske problemstillinger (herunder individuelle, organisatoriske, samfundsmæssige og kulturelle problemstillinger), gøre rede for og iværksætte behandling af disse teoretisk, empirisk og anvendelsesorienteret At udvikle og gennemføre projekter, der er med til at udvikle tilværelsesforhold og livskvalitet psykologisk set At planlægge, iværksætte og evaluere psykologisk relevante kursusforløb
-------------	--	--

Akkrediteringspanelet bemærker, at uddannelsens samlede mål for læringsudbytte (kompetenceprofil) som angivet i studieordningen (se side 7) ikke er opgjort på kategorierne viden, færdigheder og kompetencer. Det er dog tilfældet i ovenstående skema, som er gengivet i redegørelsen (s. 43).

Akkrediteringspanelet vurderer på baggrund af en gennemgang af alle uddannelsens samlede mål for læringsudbytte, at uddannelsen er på niveau med typebeskrivelsen i kvalifikationsrammen.

Er uddannelsernes samlede mål for læringsudbytte understøttet af uddannelsernes elementer?

Gælder for bacheloruddannelsen

Bacheloruddannelsen i psykologi indeholder en bred indføring i almen psykologi sammen med metodiske og anvendelsesorienterede fag, som muliggør, at den studerende opnår et grundlæggende kendskab til psykologien som teori og videnskab.

På bacheloruddannelsens første tre semestre følger de studerende tre konstituerende grunddiscipliner: social- og personlighedspsykologi, kognitions- og indlæringspsykologi samt udviklingspsykologi. De tre grundfag danner et teoretisk almenpsykologisk fundament for uddannelsen. Herudover består de tre første semestre af mindre fag, der fungerer både som støttefag til grundfagene og som selvstændige fag. På 3. semester introduceres det første anvendelsesorienterede fag, klinisk psykologi. På 4. semester fortsættes det anvendelsesorienterede fokus i form af arbejds- og organisationspsykologi sammen med de forskningsmetodiske elementer statistik og forskningsmetode A. På 5. semester er det sidste af de anvendelsesorienterede fagelementer pædagogisk psykologi, og der bygges videre på det forskningsmetodiske i forskningsmetode B med statistik. De studerende følger også her fordybelsesaktiviteten, som også kendes som bachelorseminaret, hvor de studerende vælger sig ind på et bestemt emne inden for almenpsykologien. Faget har fokus på anvendelsen af den hidtil præsenterede viden. På det sidste semester skal de studerende vælge et valgfag på 10 ECTS-point samtidig med bachelorprojektet på 20 ECTS-point (redegørelsen, s. 45).

Nedenfor ses et uddrag af en skematisk sammenstilling, som viser sammenhængen mellem kvalifikationsrammen, udvalgte fagelementer og uddannelsens samlede mål for læringsudbytte.

Færdigheder	At den studerende erhverver sig viden og færdigheder om psykologiens metodologiske grundlag	a) Studieintroduktion b) Filosofi og videnskabsteori c) Statistik	Formålet er endvidere at den studerende efter endt undervisning kan redegøre for denne viden, bruge denne viden over for fagets
	At den studerende kvalificerer sig til at kunne tilegne sig og kritisk vurdere teoretisk og empirisk forskning <i>Hvilket gør den studerende i stand til:</i> At håndtere forholdsvist elementære opgaver så som administration af testresultater, belysning af enkeltsager, og herved eventuelt identificere problemer, der skal løses af kandidater i psykologi At belyse og formidle psykologiske teorier om almenmenneskelige forhold, modsætninger og konflikter fra et psykologisk perspektiv At assistere i forbindelse med psykologiske forskningsopgaver	d) Forskningsmetode A e) Forskningsmetode B m. Statistik f) Psykologiformidling	problemstillinger i fagets domæne og genstandsområder. <i>Overordnet at den studerende kan gøre brug af sin viden omkring</i> a) forholdet mellem en funderingsviden i og en perspektiveringsforståelse af faget psykologi som både lokal og international forsknings- og professionsbeskæftigelse, b) centrale videnskabsteoretiske positioner af vigtighed for psykologien samt grundlæggende etiske perspektiver af relevans for professionel psykologisk praksis, c) teoretiske og anvendelsesorienterede aspekter af den del af statistikken der vedrører beskrivelse af observerede fænomener og afprøvning af hypoteser om disse fænomener, d+e) basale problemstillinger, der knytter sig til empirisk psykologisk forskning, herunder centrale metodemæssige tilgange og problemstillinger, samt konvertering af konkrete undersøgelsesspørgsmål til en egentlig undersøgelse, f) forholdet mellem didaktik og almenpsykologi

Akkrediteringspanelet vurderer, at bacheloruddannelsen er bygget op med en logisk progression, og vurderer desuden, at de enkelte fagmoduler på bacheloruddannelsen understøtter uddannelsens samlede mål for læringsudbytte.

Gælder for kandidatuddannelsen

På kandidatuddannelsens 1. semester bygges der bl.a. videre på fagelementet klinisk psykologi fra bacheloruddannelsen, og de studerende arbejder her videre med den teoretiske viden kombineret med to praksisorienterede metodefag: test- og undersøgelsesmetode samt interventionsmetode. Endvidere bygges der videre på faget forskningsmetode fra bacheloruddannelsen. På uddannelsens 2. semester følger de studerende deres andet grundfag. Det er også på 2. semester, at de studerende er i praktik. Samtidig med praktikopholdet følger de studerende teori-praksis-seminaret, hvor de sammen med en underviser reflekterer over erfaringerne fra praktikken.

På 3. semester kan de studerende vælge to fagelementer på hver 15 ECTS-point. Det er muligt at vælge mellem tre seminarformer: teoretisk, empirisk eller praksisorienteret. Et praksisorienteret eller empirisk orienteret seminar skal altid være kombineret med et teoretisk seminar. De teoretiske seminarer kan stå alene, ligesom det er muligt at følge to teoretiske. På seminarerne arbejdes der i dybden med et specifikt emne (redegørelsen, s. 53). Specialet afvikles på kandidatuddannelsens 4. semester.

Nedenfor ses et uddrag af en skematisk sammenstilling, som viser sammenhængen mellem udvalgte fagelementer og uddannelsens samlede mål for læringsudbytte.

Færdigheder	At den studerende kvalificerer sig til at kunne tilegne sig og kritisk vurdere teoretisk og empirisk forskning At den studerende kvalificerer sig til kritisk at kunne forholde sig til den anvendte psykologi At den studerende erhverver sig viden og færdigheder om psykologiens metodologiske grundlag <i>Herunder at kunne:</i> Formidle psykologiske problemstillinger (herunder individuelle, organisatoriske, samfundsmæssige og kulturelle problemstillinger), gøre rede for og iværksætte behandling af disse teoretisk, empirisk og anvendelsesorienteret Planlægge, iværksætte og evaluere psykologisk relevante kursusforløb	a) Forskningsmetode II b) Test- og undersøgelsesmetode c) Interventionsmetode d) Praktik e) Teori-praksis seminar	Formålet er endvidere at den studerende efter endt undervisning kan <i>redegøre</i> for denne viden, <i>bruge</i> denne viden over for fagets problemstillinger i fagets domæne og genstandsområder. <i>Dette eksemplificeret ved viden om</i> a) problemstillinger, der knytter sig til de anvendelsesorienterede fags empiriske forskning, herunder centrale metodemæssige tilgange og problemstillinger, b) viden om test- og undersøgelsesmetoder, der anvendes i praksis, samt udvikling af færdigheder og erkendelse ift. b) psykologisk undersøgelse under standardiserede vilkår og hvilke teknikker, der egner sig til afdækning af en individualpsykologisk problemstilling, samt psykologers professionsfærdigheder i forhold til test og undersøgelser af børn, unge og voksne, c) at være personlig aktør i en professionel psykologisk samtale samt de personlige refleksioner man i den forbindelse kan gøre over sin egne kapaciteter og præferencer i forskellige psykoterapeutiske formater,
-------------	---	--	--

Akkrediteringspanelet vurderer, at kandidatuddannelsen er bygget op med en logisk progression, og vurderer desuden, at de enkelte fagmoduler på kandidatuddannelsen understøtter uddannelsens samlede mål for læringsudbytte.

Bygger uddannelserne videre på adgangsgrundlaget?

Gælder for bacheloruddannelsen

Adgang til bacheloruddannelsen i psykologi forudsætter, at man enten opfylder kravene, som er beskrevet i bekendtgørelsen om adgang til bacheloruddannelser inden for det samfundsvidenskabelige område på universiteterne, eller dokumenterer tilsvarende kvalifikationer.

Følgende krav gælder:

- Bestået adgangsgivende eksamen (stx, eux, hf, hhx, htx eller tilsvarende)
- Dansk A
- Engelsk B
- Historie B eller idehistorie B eller samtidshistorie B eller samfundsfag B
- Matematik B.

Kravet om matematik B er et uddannelsesspecifikt adgangskrav fra 2013. Med kravet om matematik B kan uddannelsen forudsætte basale matematiske færdigheder som udgangspunkt for undervisningen i forskningsmetode A, forskningsmetode B samt statistik (redegørelsen, s. 53).

Akkrediteringspanelet vurderer, at der er en passende progression fra niveauet for adgangsforudsætningerne til niveauet for uddannelsens elementer.

Gælder for kandidatuddannelsen

Optagelse på kandidatuddannelsen i psykologi forudsætter en bacheloruddannelse i psykologi eller en ækvivalerende bacheloruddannelse. En ækvivalerende bacheloruddannelse skal have et omfang på 180 ECTS-point og indeholde fagelementer, der ækvivalerer med følgende fag:

- Social- og personlighedspsykologi
- Kognitions- og indlæringspsykologi
- Udviklingspsykologi
- Arbejds- og organisationspsykologi
- Klinisk psykologi, børn
- Klinisk psykologi, voksne
- Pædagogisk psykologi
- Forskningsmetode A
- Forskningsmetode B
- Statistik
- Bachelorafhandling.

(Redegørelsen, s. 54).

Akkrediteringspanelet vurderer, at der er en passende progression fra niveauet for adgangsforudsætningerne til niveauet for uddannelsens elementer, og at kandidatuddannelsen i psykologi tager afsæt i den viden, de studerende har tilegnet sig på bacheloruddannelsen, for at udvikle de studerendes kompetencer og forståelser med henblik på den praktiske anvendelse af den teori, som de studerende har tilegnet sig på bacheloruddannelsen.

Kriterium IV: Tilrettelæggelse og gennemførelse

Tilrettelæggelsen og den praktiske gennemførelse af uddannelsen understøtter opnåelsen af målene for læringsudbytte.

Uddybning:

- uddannelsen er tilrettelagt, så den studerende kan opnå uddannelsens mål for læringsudbytte inden for uddannelsens normerede studietid og med en samlet arbejdsbelastning svarende til uddannelsens omfang i ECTS-point,
- undervisningen på uddannelsen er pædagogisk kvalificeret,
- uddannelsen er tilrettelagt, så det er muligt at gennemføre én eller flere dele af uddannelsen eller udbuddet i udlandet inden for uddannelsens normerede studietid,
- dele af uddannelsen, der gennemføres uden for institutionen, herunder praktik, kliniske forløb og uddannelsesdele, der gennemføres i udlandet, indgår som integrerede dele af uddannelsen, således at de studerendes læring på institutionen og på dele, der gennemføres uden for institutionen, supplerer hinanden.

Vurdering for bacheloruddannelsen

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt for bacheloruddannelsen.

Uddannelsen er tilrettelagt som et fuldtidsstudie. Undervisnings- og arbejdsformerne understøtter, at de studerende kan nå uddannelsens samlede mål for læringsudbytte. Uddannelsen har ikke problemer med gennemførelse eller frafald.

Underviserne på uddannelsen er pædagogisk kvalificerede, og de kan løbende kvalificere sig igennem tilbud fra Center for Undervisning og Læring (CUL). Det er muligt for de studerende at gennemføre et udvekslingsophold i et semester uden studietidsforlængelse.

Vurdering for kandidatuddannelsen

Kriteriet er delvist tilfredsstillende opfyldt for kandidatuddannelsen.

Kandidatuddannelsen i psykologi har en lav gennemførelsesgrad, som ligger under landsgennemsnittet for hovedområdet. Under besøget gav både ledelsen, underviserne og de studerende mange mulige forklaringer på problemet, herunder de studerendes studiejobs og ikke mindst praktikforløbet. Ledelsen har fokus på de elementer i kandidatuddannelsen, som den har identificeret som studietidsforlængende, nemlig praktikforløbet og specialet. Iværksatte løsnings tiltag er bl.a. dialog med praktikstederne om praktikkens varighed, specialegrupper og specialesparring samt mødregrupper.

Uddannelsen er tilrettelagt som et fuldtidsstudie, og undervisnings- og arbejdsformerne understøtter, at de studerende kan nå uddannelsens samlede mål for læringsudbytte. Uddannelsen har ikke problemer med frafald. Underviserne på uddannelsen er pædagogisk kvalificerede, og de kan løbende kvalificere sig igennem tilbud fra CUL. Det er muligt for de studerende at gennemføre et udvekslingsophold i et semester uden studietidsforlængelse, og det obligatoriske praktikforløb indgår som en integreret del af uddannelsen, især i kraft af det sideløbende teori-praksis-seminar.

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Er uddannelserne hensigtsmæssigt tilrettelagt?

Gælder for bacheloruddannelsen

I de første semestre af bacheloruddannelsen er undervisningen primært baseret på forelæsninger (samt enkelte temaweekender) og instruktørundervisning på mindre hold. De metodebaserede fag, som introduceres fra 4. semester, suppleres som hovedregel med øvelser og/eller holdundervisning, så de studerende får mulighed for at afprøve det praktiske element. Mod slutningen af uddannelsen foregår en del af undervisningen på mindre hold med plads til fordybelse. Af det fremsendte studieaktivitetsskema fremgår det, at de studerende fra 1. til 5. semester har mellem 102 og 131 undervisningstimer. Regnes der med en semesterlængde på 14 uger, modtager de studerende i gennemsnit 8,2 timers undervisning om ugen ($579 \text{ timer} / 5 \text{ semestre} = 115 / 14 \text{ uger} = 8,2 \text{ timer}$). På uddannelsens 6. semester har de studerende to mindre valgfag a 36 undervisningstimer (samt 2 vejledningstimer) og 2 timers vejledning i forbindelse med bachelorprojektet.

Semester	Ugentlige timer (uden vejledning)	Undervisning i alt	Vejledning i alt
1, 2, 3, 4, 5	8,2	579	0
6	2,8	36	4

(Tillæg til kriterium 4.1, s. 2, skema udarbejdet af AI).

Akkrediteringspanelet har udvalgt tre fagelementer på bacheloruddannelsen til nærmere analyse:

- Social- og personlighedspsykologi (20 ECTS-point)
- Forskningsmetode B (10 ECTS-point)
- Fordybelsesaktiviteten hukommelse og sprog i et udviklingsperspektiv (10 ECTS-point).

Social- og personlighedspsykologi er et af bacheloruddannelsens tre store grundkurser og består af en forelæsningsrække på 14 gange a 2 timer. Forelæsningsrækken er opdelt tematisk i større personlighedspsykologiske og socialpsykologiske emnekredse, der tilsammen dækker pensum. Fire forelæsere står for hver deres emnekreds. Ud over forelæsningerne består forløbet af 3 timers ugentlig instruktørundervisning, som så vidt muligt følger forelæsningerne. Endelig består faget af en 16-timers temaweekend. Et af fagets læringsmål er, at de studerende ”på et systematisk grundlag skal kunne diskutere styrker og svagheder ved de enkelte tilgange og deres egne begrundelser og grundlag” (redegørelsen, s. 85). Undervisningen, som er en kombination af forelæsninger og instruktørundervisning, understøtter, at de studerende kan nå læringsmålet.

Undervisningen anvender e-forelæsninger, som de studerende gennemser som forberedelse til udvalgte forelæsninger inden for det ene af de fire emnefelter. E-forelæsningerne er et supplement til undervisningen, og under besøget spurgte akkrediteringspanelet ind til, hvordan det fungerer for både de studerende og underviserne. De bachelorstuderende, der havde fulgt kurset, understregede, at e-forelæsningerne er mest effektive, når de ikke gennemgår det samme stof som den tilknyttede almindelige forelæsning. Underviserne var positive, men afventende over for resultatet, da initiativet med e-forelæsninger er relativt nyt på faget.

Forskningsmetode B på 5. semester har til formål at give de studerende muligheden for at tilegne sig viden om forskning og bruge den aktivt. Undervisningen består af både forelæsninger, holdundervisning, gruppevejledning og øvelsetimer i statistikprogrammet SPSS. Eksamen består i, at de studerende skal skrive en forskningsrapport, som i opbygning og indhold svarer til en empirisk artikel. Et af fagets læringsmål er, at de studerende ”skal kunne formgive sin viden inden for fagets domæne og genstandsområde ved at formulere redegørelse for og brug af viden på en sprogligt letforståelig måde, samt gøre brug af standarddesigns for opstilling af empiriske materialer og rapporter” (redegørelsen, s. 94).

Undervisningens sammensatte form, hvor der er både forelæsninger, holdundervisning og ikke mindst øvelsetimer, understøtter, at de studerende kan nå fagelementets læringsmål.

Under akkrediteringspanelets besøg på uddannelsen blev faget drøftet med de studerende, som havde forskellige meninger om fagets indhold. Nogle studerende mente, at faget gentager forskningsmetode A. Der var dog delte

meninger, som især bundede i forskellige oplevelser af holdundervisningen. I løbet af drøftelsen blev det også klart for panelet, at flere af de studerende finder faget for forskningsorienteret, hvilket de ikke anser som relevant for dem. Panelet bemærker, at de studerende italesatte cand.psych.-uddannelsen som, at man bliver enten forsker eller kliniker, hvilket igangsatte en drøftelse med underviserne om, at uddannelsen har en opgave med at formidle til de studerende, at de forskningsorienterede fagelementer er relevante for alle.

Fordybelsesaktiviteten hukommelse og sprog i et udviklingsperspektiv er et seminarhold på bacheloruddannelsens 5. semester. Formålet med fordybelsesaktiviteterne er, at de studerende via almenpsykologien fordyber sig i et særligt genstandsområde og/eller en særlig problemstilling inden for psykologiens domæne. Et af fagelementets læringsmål er, ”at den studerende skal vise tilstrækkelig kendskab til fagets emne, og til på et litteraturgivet grundlag at kunne deltage i faglige diskussioner om emnet” (redegørelsen, s. 63).

Undervisningen på det konkrete seminarhold er bygget op omkring studenteroplæg, hvor de studerende fremlægger en tekst fra pensum og har forberedt spørgsmål, som diskuteres i plenum eller i små grupper. Det forventes i undervisningen, at de studerende er aktive og deltager i diskussionerne. Denne undervisningsform understøtter, at de studerende kan nå læringsmålet. Under akkrediteringspanelets besøg på uddannelsen var de studerende, som havde fulgt en fordybelsesaktivitet, meget tilfredse med undervisningsformen.

Akkrediteringspanelet vurderer på baggrund af dokumentationsmaterialet og besøget på uddannelsen, at bacheloruddannelsen er tilrettelagt som et fuldtidsstudie. Panelet vurderer i forlængelse heraf, at undervisnings- og arbejdsformerne på bacheloruddannelsen understøtter, at de studerende kan nå uddannelsens samlede mål for læringsudbytte.

Gælder for kandidatuddannelsen

1. semester på kandidatuddannelsen består af et konstituerende grundfag samt af metode- og færdighedsfag. Der veksles mellem forelæsning og undervisning i mindre grupper. På 2. semester gennemfører de studerende det obligatoriske praktikophold sideløbende med teori-praksis-seminaret, som understøtter praktikken. Herudover følger de studerende et teoretisk grundfag på 15 ECTS-point. På 3. semester er der to seminarer a 15 ECTS-point, som er baseret på holdundervisning. Uddannelsen afsluttes med specialet på 30 ECTS-point.

Af det fremsendte studieaktivitetsskema fremgår det, at de studerende på 1.-3. (7.-9.) semester har mellem 74 og 164 undervisningstimer. Regner man med en semesterlængde på 14 uger, modtager de studerende i gennemsnit 9,5 timers undervisning om ugen ($359 \text{ timer} / 3 \text{ semestre} = 119,6 / 14 \text{ uger} = 8,5 \text{ timer}$). På uddannelsens 4. semester får de studerende 5 timers vejledning i forbindelse med specialet.

Semester	Ugentlige timer (uden vejledning)	Undervisning i alt	Vejledning i alt
1, 2, 3	8,5	359	2
4	0		5

(Tillæg, kriterium 4.1, s. 3, skema udarbejdet af AI).

Akkrediteringspanelet har udvalgt tre fagelementer på kandidatuddannelsen til nærmere analyse:

- Seminar A – klinisk psykologi: Psychological trauma and dissociation perspectives on psychopathology (15 ECTS-point)
- Seminar B – pædagogisk psykologi: læring, livsførelse og interventioner i hverdagslivet (15 ECTS-point)
- Teori-praksis-seminar (5 ECTS-point).

I seminar A, Psychological trauma and dissociation perspectives on psychopathology, bliver forskellige forståelser af konceptet psykologiske traumer og dissociationer diskuteret og behandlet. Undervisningen foregår på mindre hold, hvor både underviseren og de studerende holder oplæg efterfulgt af diskussioner af dagens tekster. De studerende skal som en del af fagets læringsmål ”kunne formulere sin redegørelse for og brug af viden velstruktureret og med god effektivitet” (redegørelsen, s. 88). Undervisningen på mindre hold understøtter de studeren-

des mulighed for at nå læringsmålet. Eksamen er et essay på 20 sider med reference til et af de behandlede emner i seminaret.

Seminar B, pædagogisk psykologi: læring, livsførelse og interventioner i hverdagslivet består af tre ugentlige undervisningstimer, hvor der er 80 % tilstedeværelsespligt. De studerende holder løbende korte oplæg på baggrund af tekster fra pensum. Eksamen er et essay på 20 sider med reference til et af de behandlede emner i seminaret.

Under akkrediteringspanelets besøg på uddannelsen blev tilstedeværelseskravet på kandidatuddannelsens seminarhold drøftet med de studerende, som havde delte meninger om det. Tilstedeværelseskravet er ifølge de studerende problematisk, når man har et seminarfag sideløbende med praktikopholdet, da det kan være svært at kombinere fuld tilstedeværelse med et praktikhold. Denne kombination medfører således en risiko for studietidsforlængelse. Studienævnet har af samme årsag prioriteret, at et af fagene på kandidatuddannelsen er uden tilstedeværelsespligt.

Teori-praksis-seminaret har til formål, at de studerende tilegner sig et første kendskab til og mulighed for refleksion over sit personlige forhold til psykologisk arbejdspraksis. Sammen med andre studerende, som følger et praktikforløb, skal de studerende reflektere over praktikken i lyset af almene og kliniske teorier. Faget indledes med en introducerende forelæsning, hvorefter de studerende inddeles i mindre grupper. Grupperne aftaler 11 møder a 3 timer i løbet af semesteret, hvortil der er 80 % tilstedeværelsespligt. Teori-praksis-underviseren deltager som en del af gruppen på møderne, men skal også kvalitetssikre de studerendes praktikforløb. De studerende har på skift til hvert møde i grupperne forberedt et mindre oplæg ud fra deres erfaringer fra praktikken. Som afslutning på forløbet afleveres en refleksionsopgave, hvorfra resultaterne fremlægges på et 12. møde, hvor underviseren er til stede. Det er målet med refleksionsopgaven, at den skal afspejle en relevant refleksion, hvilket understøttes af, at de studerende tager deres egne erfaringer med til gruppemøderne.

Akkrediteringspanelet vurderer på baggrund af dokumentationsmaterialet og besøget på uddannelsen, at kandidatuddannelsen er tilrettelagt som et fuldtidsstudie. Undervisnings- og arbejdsformerne på kandidatuddannelsen understøtter, at de studerende kan nå uddannelsens samlede mål for læringsudbytte.

Hvilke strategier og tiltag er iværksat for at afhjælpe eventuel lav gennemførelsesgrad?

Gælder for bacheloruddannelsen

Tallene for gennemførelse på normeret tid og normeret tid plus et år på bacheloruddannelsen for de seneste tre opgjorte år er mellem 65 % og 74 %. Til sammenligning var gennemførelsen for det samfundsvidenskabelige hovedområde i samme periode mellem 55 % og 57 %, og bacheloruddannelsen i psykologi placerer sig således over gennemsnittet. Mellem 73 % og 85 % af de studerende på uddannelsen gennemførte på normeret tid plus et år. Til sammenligning var det i samme periode mellem 65 % og 68 % for gennemsnittet for det samfundsvidenskabelige hovedområde, og psykologi placerer sig således også her over gennemsnittet:

Gennemførelse på normeret tid

	2011	2012	2013
<i>Psykologi AU</i>	69	74	65
<i>Samfundsvidenskab på landsplan</i>	54	57	55

Gennemførelse på normeret tid plus et år

	2011	2012	2013
<i>Psykologi AU</i>	79	85	73
<i>Samfundsvidenskab på landsplan</i>	65	68	67

(Redegørelsen, s. 11).

Gennemførelsestiderne ligger over landsgennemsnittet for bacheloruddannelser inden for hovedområdet, og akkrediteringspanelet vurderer, at gennemførelsesgraden ikke er problematisk lav.

Gælder for kandidatuddannelsen

Nedenfor ses tallene for gennemførelse på normeret tid og normeret tid plus et år på kandidatuddannelsen for de seneste tre opgjorte år. Mellem 13 % og 19 % af de studerende gennemførte på normeret tid i perioden, mens gennemsnittet for det samfundsvidenskabelige hovedområde lå mellem 18 % og 22 %. Uddannelsen placerer sig således under gennemsnittet for gennemførelse på normeret tid. Mellem 59 % og 63 % af de studerende på uddannelsen gennemførte i samme periode uddannelsen på normeret tid plus et år, og til sammenligning lå gennemsnittet på det samfundsvidenskabelige hovedområde på mellem 60 % og 64 %.

Gennemførelse på normeret tid

	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>
<i>Psykologi AU</i>	<i>19</i>	<i>17</i>	<i>13</i>
<i>Samfundsvidenskab på landsplan</i>	<i>20</i>	<i>18</i>	<i>22</i>

Gennemførelse på normeret tid plus et år

	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>
<i>Psykologi AU</i>	<i>60</i>	<i>63</i>	<i>59</i>
<i>Samfundsvidenskab på landsplan</i>	<i>60</i>	<i>61</i>	<i>64</i>

(Redegørelsen, s. 11-12).

Gennemførelsestiden på kandidatuddannelsen på normeret tid for 2013 var på 13 %, hvilket er lavere end hovedområdets gennemførelsestid samme år på 22 %. Gennemførelsen for normeret tid plus et år ligger tæt på hovedområdets gennemsnit, men var dog i 2013 5 procentpoint lavere.

Under besøget drøftede akkrediteringspanelet også den lave gennemførelse på kandidatuddannelsen med de studerende, som pegede på både praktikken og studiejobs ved siden af studiet som elementer, der tager store dele af deres tid og derfor kan være forklaringen på, at de ikke bliver færdige på normeret tid.

De studerende pegede på, at praktikken er normeret til 10 ECTS-point, men at de fleste meget gerne tager imod en fuldtidspraktik for at få praktisk erfaring. Det var de studerendes opfattelse, at praktikstederne tit forventer, at de studerende kan bruge et helt semester. Det genkendte ledelsen, som pointerede, at man arbejder målrettet med en mentalitetsændring hos praktikstederne for at lade dem forstå, at 10 ECTS-point svarer til 50 dage og ikke mere.

Ud over praktikken har universitetet identificeret specialet som et forhold, der ofte er studietidsforlængende. Man har derfor iværksat tiltag som specialesparring, specialegrupper og en vejledningssamtale, hvis de studerende er mere end 12 måneder forsinket. Specialesparring er et tilbud om en eller flere samtaler med specialestuderende, der er gået i stå i processen, uanset af hvilken årsag. Specialegrupper er et tilbud, som de studerende opfordres til at tage imod for at undgå den sociale isolation, der kan følge med specialeskrivningen, og som kan hæmme skriveprocessen. Vejledningssamtalen er et tilbud, som sendes pr. brev til studerende, der er mere end 12 måneder forsinket.

Endelig påtænker ledelsen ifølge redegørelsen at oprette en mødregruppe for psykologistuderende med henblik på at støtte nybagte mødre i at genoptage deres studier (redegørelsen, s. 59).

Akkrediteringspanelet bemærker, at ledelsen er opmærksom på de lange gennemførelsestider på især kandidatuddannelsen. Emnet blev drøftet under panelets besøg med både ledelsen, underviserne og de studerende. Panelet oplevede, at ledelsen og underviserne havde en generel opfattelse af, at problemet med den lange gennemførelsestid ville blive løst med fremdriftsreformen. Universitet beskriver hvordan fremdriftsreformen har fokus på gennemførelsen og vil give universitetet nogle administrative redskaber til, at arbejde målrettet med at undgå forsinkelser hos de studerende (høringssvar af 9. april 2015 s. 2). Underviserne erkendte, at de tidligere havde været mindre opmærksomme på problemet, da de gerne ser, at de studerende fordyber sig i stoffet, og som følge heraf

ikke har været opmærksomme på, om de studerende blev forsinket. Både ledelsen og underviserne nævnte, at dannelse ikke nødvendigvis kan opnås inden for en defineret tidsramme.

Akkrediteringspanelet bemærker, at der hos både ledelsen og underviserne er opmærksomhed over for, at der skal gøres noget ved problemet. Panelet bemærker kritisk, at der ikke er en overordnet plan, som vil sikre en højere grad af gennemførelse på uddannelsen, og vurderer, at gennemførelsesgraden på kandidatuddannelsen er lav.

Hvilke strategier og tiltag er iværksat for at afhjælpe eventuelt højt frafald?

Gælder for bacheloruddannelsen

Nedenfor ses nøgletallene for frafald på bacheloruddannelsens første år for de seneste tre opgjorte år sammenlignet med gennemsnittet for det samfundsvidenskabelige hovedområde i samme periode.

	2011	2012	2013
<i>Psykologi AU</i>	14 %	9,4 %	11,1 %
<i>Samfundsvidenskab på landsplan</i>	16 %	17 %	16 %

(Redegørelsen, s. 12).

Førsteårsfrafaldet er ikke højere end landsgennemsnittet for hovedområdet, og det er i alle tre år under 15 %. Akkrediteringspanelet vurderer, at frafaldet på uddannelsen ikke udgør et problem på nuværende tidspunkt.

Gælder for kandidatuddannelsen

Nedenfor ses nøgletallene for frafald på kandidatuddannelsen for de seneste tre opgjorte år sammenlignet med gennemsnittet for det samfundsvidenskabelige hovedområde i samme periode.

	2011	2012	2013
<i>Psykologi AU</i>	2 %	1,2 %	4,6 %
<i>Samfundsvidenskab på landsplan</i>	14 %	11 %	11 %

(Redegørelsen s. 12)

Som det ses af tabellen, er frafaldet ikke højere end landsgennemsnittet for hovedområdet, og det er i alle tre år langt under 15 %.

Akkrediteringspanelet vurderer, at frafaldet på uddannelsen ikke udgør et problem.

Er underviserne pædagogisk kvalificerede?

Gælder for begge uddannelserne

CUL, som er den universitetspædagogiske forsknings- og udviklingsenhed ved School of Business and Social Sciences har et bredt udbud af læringsfremmende aktiviteter. Enheden udbyder bl.a. et formaliseret adjunktpædagogikum, vejlederkurset Go Online samt diverse pædagogiske og didaktiske kurser og tilbud (redegørelsen, s. 66). Undervisningsporteføljer indgår desuden i jobredegørelser, og pædagogisk vejledning er en del af adjunktpædagogikumet.

Under besøget drøftede akkrediteringspanelet den pædagogiske kvalificering med underviserne. De yngre undervisere, der havde fulgt adjunktpædagogikum, var meget tilfredse med forløbet. Vejlederkurset og Go Online-kurset er som tidligere nævnt obligatoriske at deltage i for lektorer og professorer inden for otte år. Underviserne fortalte, at instituttet er meget opmærksomt på, at de skal følge disse kurser, og flere havde allerede gjort det. Underviserne fortalte, at trods en indledende skepsis hos nogle af dem syntes de, at kurset havde været lærerigt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at begge uddannelser i tilstrækkelig grad muliggør løbende pædagogisk kvalificering af underviserne.

Gælder for bacheloruddannelsen

Nedenfor skitseres den pædagogiske kvalificering i de udvalgte tre fagelementer på bacheloruddannelsen (redegørelsen, s. 66):

- Social- og personlighedspsykologi
Alle underviserne har deltaget i universitetspædagogiske kurser for adjunkter/lektorer/professorer arrangeret af CUL. En underviser har desuden deltaget i Go Online-kurset.
- Forskningsmetode B
Professor Dorthe Kirkegaard Thomsen (koordinator på faget), professor Peter Krøjgaard og lektor Anne Scharling Rasmussen har deltaget i forskellige pædagogiske kurser.
- Fordybelsesaktiviteten hukommelse og sprog i et udviklingsperspektiv
Underviseren har fulgt et adjunktkursus i universitetspædagogik, et specialevejledningskursus og Go Online-kurset.

Akkrediteringspanelet vurderer på baggrund af eksemplerne, at der sker en pædagogisk kvalificering af underviserne på bacheloruddannelsen.

Gælder for kandidatuddannelsen

Nedenfor skitseres den pædagogiske kvalificering i de udvalgte tre fagelementer på kandidatuddannelsen (redegørelsen, s. 67):

- Seminar A – klinisk psykologi: Psychological trauma and dissociation perspectives on psychopathology
Underviseren Andrew Moskowitz har gennemført forskellige pædagogiske kurser som supplement til 15 års undervisningserfaring i udlandet. På nuværende tidspunkt følger han et kursus i blended online-undervisning, ligesom han i foråret 2015 skal påbegynde et pædagogisk kursus på CUL.
- Seminar B – pædagogisk psykologi: læring, livsførelse og interventioner i hverdagslivet
Begge undervisere på faget har gennemgået et adjunktkursus på CUL.
- Teori-praksis-seminar
Koordinatoren på dette kursus er ekstern lektor og har ikke fulgt noget pædagogisk kvalificeringskursus.

Akkrediteringspanelet bemærker kritisk, at der ikke er pædagogisk kvalificering af eksterne undervisere, men vurderer på baggrund af eksemplerne, at der sker en tilstrækkelig pædagogisk kvalificering af underviserne på kandidatuddannelsen.

Har de studerende mulighed for udlandsophold?

Gælder for begge uddannelserne

De studerende på psykologi har mulighed for udlandsophold på både bachelor- og kandidatuddannelsen. Kravet er, at den studerende under sit udvekslingsophold skal tage 30 ECTS-point pr. semester, og at den studerende indhenter en forhåndsgodkendelse, som sikrer merit.

De studerende kan gennemføre et udvekslingsophold på 5. semester af bacheloruddannelsen samt på 2. eller 3. semester af kandidatuddannelsen (redegørelsen, s. 68).

Akkrediteringspanelet vurderer, at udlandsophold er muligt, og via forhåndsgodkendelse sikres det, at fag, som de studerende følger i udlandet, kan meritoverføres, så udlandsopholdet ikke er studietidsforlængende.

Er praktik integreret i uddannelsen?

Gælder for kandidatuddannelsen

På kandidatuddannelsen i psykologi er der et obligatorisk praktikophold for at opnå cand.psych.-graden. Praktikopholdet på psykologi er normeret til 10 ECTS-point, og de studerende kan vælge mellem anvendelsesorienteret praktik og forskningspraktik. Anvendelsesorienteret praktik giver bl.a. de studerende en forståelse af at arbejde

praktisk og professionelt og foregår som oftest på almindelige psykologarbejdspladser. Forskningspraktik giver de studerende indblik og træning i psykologisk forskning og foregår som oftest i tilknytning til et videnskabeligt forskningsmiljø.

I løbet af praktikken skal praktikstedet tilstræbe, at de studerende får indblik i varierede problemstillinger og opgavetyper. De nærmere detaljer vedrørende arbejdstider og arbejdsforhold aftales mellem de studerende og praktikstedet.

Sideløbende med praktikken følger de studerende et teori-praksis-seminar, hvor de studerende sammen reflekterer over deres første bestræbelser på at udføre praktisk psykologarbejde i lyset af moralske kategorier og i lyset af almene og kliniske teorier. Seminaret indeholder forelæsninger og mindre gruppemøder, hvor det er hensigten, at de studerende deler erfaringer og refleksioner. Underviseren indgår som en del af gruppen, men har også til opgave at kvalitetssikre den enkelte studerendes praktikforløb. Som afslutning på forløbet afleveres en refleksionsopgave. Opgaverne fremlægges og kommenteres i grupperne, og på baggrund heraf gives karakteren bestået/ikke bestået (redegørelsen, s. 65).

Læringsudbyttet fra praktikken integreres også senere i studiets fagelementer, som også beskæftiger sig med psykologisk praksis og af flere studerende bruges som udgangspunkt for specialet.

Akkrediteringspanelet vurderer, at praktikken er en integreret del af uddannelsen, og at de studerendes læring både på og uden for institutionen gensidigt supplerer hinanden, især på grund af det sideløbende teori-praksis-seminar.

Kriterium V: Intern kvalitetssikring og -udvikling

Kvalitetssikringen af uddannelsen er i overensstemmelse med de europæiske standarder og retningslinjer for de videregående uddannelsesinstitutioners interne kvalitetssikring af uddannelser og er velfungerende i praksis.

Uddybning:

Institutionen sikrer, at:

- der gennemføres løbende kvalitetssikring og -udvikling af uddannelsens tilrettelæggelse og gennemførelse, herunder indsamling, analyse og anvendelse af relevant information og de studerendes evaluering af undervisningen,
- der gennemføres periodiske evalueringer af uddannelsen med inddragelse af aftagere og øvrige relevante interessenter,
- dele af uddannelsen, som gennemføres uden for institutionen, herunder praktik, kliniske forløb og uddannelsesdele, der gennemføres i udlandet, omfattes af det systematiske kvalitets-sikringsarbejde,
- uddannelsens fysiske faciliteter, og materielle ressourcer er relevante for at realisere målene for læringsudbyttet.

Vurdering for bacheloruddannelsen

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt for bacheloruddannelsen.

Akkrediteringspanelet vurderer, at institutionen gennemfører løbende kvalitetssikring og -udvikling af uddannelsens tilrettelæggelse og gennemførelse og herunder indsamler, analyserer og anvender relevant information samt de studerendes midtvejs- og slutevaluering af undervisningen. Der afholdes årlige møder i aftagerpanelet, og uddannelsen gennemfører løbende dimittendundersøgelser.

Der er udviklet en overordnet model for uddannelsesevaluering på School of Business and Social Sciences, som sikrer, at der gennemføres periodiske evalueringer af uddannelsen med højst fem års interval og med inddragelse af eksterne aktører.

Endelig bliver uddannelsens fysiske faciliteter og materielle ressourcer løbende sikret gennem studiemiljøundersøgelser.

Vurdering for kandidatuddannelsen

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt for kandidatuddannelsen.

Akkrediteringspanelet vurderer, at institutionen gennemfører løbende kvalitetssikring og -udvikling af uddannelsens tilrettelæggelse og gennemførelse og herunder indsamler, analyserer og anvender relevant information samt de studerendes midtvejs- og slutevaluering af undervisningen. Der afholdes årlige møder i aftagerpanelet, og uddannelsen gennemfører løbende dimittendundersøgelser. Praktikforløbet bliver kvalitetssikret igennem praktikkoordinatoren, praktikkontrakten og det sideløbende praksis-teori-seminar.

Der er udviklet en overordnet model for uddannelsesevaluering på School of Business and Social Sciences, som sikrer, at der gennemføres periodiske evalueringer af uddannelsen med højst fem års interval og med inddragelse af eksterne aktører.

Endelig bliver uddannelsens fysiske faciliteter og materielle ressourcer løbende sikret gennem studiemiljøundersøgelser.

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Bliver information om uddannelseskvaliteten løbende indsamlet og anvendt?

Gælder for begge uddannelserne

Hvert undervisningsforløb evalueres igennem en elektronisk evaluering, der foretages ved afslutningen af forløbet. Universitetet opfordrer desuden til, at de enkelte undervisere på deres undervisningshold foretager mundtlig eller skriftlig midtvejsevaluering.

Ved den elektroniske evaluering afslutning udfærdiges en rapport med opgørelser over evalueringernes resultater. Rapporten sendes til studielederen, fagstudienævnet og den ansvarlige underviser for det enkelte fag. Underviseren har herefter mulighed for at kommentere evalueringerne over for fagstudienævnet og/eller arbejde med at udvikle faget på baggrund af evalueringerne. Fagstudienævnet gennemgår ligeledes de enkelte evalueringer på et møde og beslutter på baggrund heraf, om der er tilfælde, hvor der mangler afklaring, eller hvor der skal handles (redegørelsen, s. 74).

Fra sommeren 2014 har fagstudienævnet indledt en ny praksis med samlet kommentering af evalueringen, som offentliggøres for de studerende med henblik på at invitere til større åbenhed og aktiv brug af undervisningsevalueringerne.

Aarhus Universitet indhenter årligt studiemæssige nøgletal. Relevant for bachelor- og kandidatuddannelser er:

- Antal indskrevne
- Antal optagne
- Antal færdiguddannede
- Antal STÅ
- Frafald
- Gennemførelse.

(Redegørelsen, s. 72).

Medarbejderne kan finde datatræk med de angivne tal fra oktober, som også sendes løbende til hovedområderne. To gange årligt leveres datasæt til studieledelsen på hovedområdet vedrørende de førnævnte tal samt detaljerede oplysninger om resultaterne for sidste eksamenstermin.

Opfølgningen på nøgle- og studieledertallene foregår gennem diskussion af relevante nøgletal med studielederen, fagstudienævnet og eventuelt områdestudienævnet. Instituttet orienteres herefter om relevante nøgletal og diskuterer behovet for eventuel opfølgning med studielederen.

Fakultetsledelsen vurderer også data, specielt med hensyn til budgetter, budgetopfølgninger og identifikation af eventuelle generelle strukturelle problemer i studierne. Studielederne modtager hvert semester nøgletallene for fakultetet, men kan ønske at modtage særskilte rapporter for deres eget fag.

Der er p.t. et arbejde i gang på universitetet som led i forberedelsen til institutionsakkreditering af Aarhus Universitet, hvor ledelsen bl.a. er i gang med at definere indikatorer (grænseværdier) for hovedområderne.

Universitetet gennemfører endvidere løbende undersøgelser og monitoreringer af uddannelsernes kvalitet i form af en studiemiljøundersøgelse, en beskæftigelsesundersøgelse og den løbende dialog med aftagerpanelerne. Hvert tredje år gennemfører universitetet en studiemiljøundersøgelse, som undersøger de studerendes oplevelser af det psykiske og fysiske studiemiljø. Der udarbejdes en rapport på universitetsniveau og en rapport for hvert af de fire hovedområder. Resultaterne af studiemiljøundersøgelsen behandles i fagstudienævnene, der er i dialog med studielederen og institutlederen vedrørende opfølgning og eventuelle udviklingsinitiativer. Fakultetets resultater diskuteres af prodekanen for uddannelse med fakultetsledelsen og områdestudienævnet. Eventuelle strategiske midler til studiemiljørelaterede projekter prioriteres af prodekanen for uddannelse (redegørelsen, s. 75). I forbindelse med akkrediteringspanelets besøg på uddannelsen fortalte både de studerende og underviserne, som var involveret i studienævnsarbejde, at man på baggrund af resultaterne fra den sidste studiemiljøundersøgelse havde

nedsat en arbejdsgruppe, der arbejder med at skabe en tættere kontakt mellem underviserne og de studerende (se under kriterium II).

Universitetet gennemfører årligt en beskæftigelsesundersøgelse, som præsenterer resultaterne af en webbaseret spørgeskemaundersøgelse blandt universitetets dimittender. Spørgeskemaerne sendes ud til dimittender, der er blevet færdige for henholdsvis et halvt til halvandet år siden og fire et halvt til fem et halvt år siden. Der udarbejdes en samlet rapport og en række uddannelsesspecifikke rapporter. Dekanet og fagstudienævnet er ansvarlige for at følge op på beskæftigelsesundersøgelsen. Fagstudienævnet følger op på udvikling og status og drøfter især de færdiguddannedes jobsituation samt overensstemmelse mellem de færdiguddannedes oplevelse af opnåede kompetencer og af kompetencebehovet på arbejdsmarkedet.

Aftagerpanelet på Psykologisk Institut holder møde ca. to gange om året, hvor uddannelsernes udformning mv. drøftes. Psykologisk Institut inddrager aftagerpanelet i forskellige drøftelser om uddannelsen (se under kriterium I). Aftagerpanelets anbefalinger og aktiviteter følges op, ved at studielederen orienterer institutlederen og prodekanen for uddannelsen. Studienævnets formand er ansvarlig for at inddrage panelets anbefalinger i fagstudienævnets arbejde (redegørelsen, s. 76).

Tilbagemeldinger fra censorkorpset og censorformandens beretninger skal inddrages af studielederen i fagstudienævnets arbejde. Fagstudienævnene indhenter i forbindelse med udarbejdelsen af studieordninger og væsentlige ændringer heraf udtalelser fra censorinstitutionen om de forhold, der berører prøve- og eksamenssystemet (redegørelsen, s. 76).

Akkrediteringspanelet vurderer samlet set, at der sker en løbende og systematisk indsamling og anvendelse af information om uddannelsernes kvalitet.

Bliver den samlede uddannelse periodisk evalueret med inddragelse af aftagere og øvrige relevante interessenter?

Gælder for begge uddannelserne

Ifølge Aarhus Universitets politik for kvalitetsarbejde inddrages aftagere og andre interessenter i evalueringer af uddannelserne i form af systematisk og løbende dialog med aftagerpanelerne samt i den fornævnte beskæftigelsesundersøgelse. Herudover inddrages aftagerpanelet på Psykologisk Institut løbende i drøftelser af væsentlige ændringer i uddannelserne (se under kriterium II).

Aarhus Universitet er i gang med at udvikle en model for uddannelsesevalueringer, hvor eksterne aktører inddrages. På School of Business and Social Sciences er der udviklet en overordnet model for uddannelsesevalueringerne. Ifølge modellen vil uddannelsesevalueringerne for uddannelser udvalgt af prodekanen og studielederen finde sted i løbet af forårssemesteret. Evalueringerne skal dog mindst ske hvert femte år. Evalueringerne er systematiseret efter fem delpolitikker, som alle skal berøres mere eller mindre, afhængigt af uddannelsen. Delpolitikkerne er:

- Rekruttering og optagelse
- Struktur og forløb
- Udvikling af uddannelser, undervisning og læringsmiljø
- Studiemiljø
- Relation til arbejdsmarkedet.

Deltagerkredsen forventes som minimum at inkludere:

- Prodekan
- Institutleder
- Formand/næstformand for studienævn
- Studenterrepræsentanter

- Ekstern ekspert
- Intern ekspert
- Studieadministration.

Den eksterne eksperts rolle i evalueringen er at udfordre gennem inddragelse af viden og erfaring fra øvrige uddannelsesinstitutioner.

Evalueringsprocessen har tre trin: forberedelse, evaluering og opfølgning. 1) Forberedelsen omfatter bl.a. indsamling af det relevante datamateriale og udarbejdelse af en selvevalueringsrapport, som studielederen er ansvarlig for. Datamaterialet og selvevalueringsrapporten sendes herefter til de relevante aktører, herunder den eksterne ekspert, som alle tilbagesender en evaluering. 2) I forbindelse med evalueringen mødes de relevante aktører til et dialogmøde, hvor studielederen fremlægger selvevalueringsrapporten, og de relevante aktører udfordrer med deres perspektiv og erfaringer. Der udarbejdes en skriftlig opsamling. 3) Opfølgningen på den skriftlige opsamling sker ved inddragelse af en bredere kreds af aktører og organer, herunder dekanatet, fakultetsledelsen, studienævnet og aftagerpanelet, med henblik på at implementere og iværksætte aftalte handlinger.

Datamaterialet skal som minimum omfatte:

- Optag
- Studieprogression/undervisningsaktivitet
- Beskæftigelse
- Frafald
- Kursusevaluering
- Internationalisering
- Studiemiljø
- Forskningsdækning/videngrundlag.

Der indgår også en evaluering af uddannelsens samlede læringsmål og de enkelte kursers bidrag hertil. Herudover kan yderligere relevante nøgletal inkluderes. Aarhus Universitet er i gang med at udvikle en basisskabelon for selvevalueringsrapporterne, som inkluderer både kvantitative data, kvalitative data og strategiske overvejelser.

Det bemærkes, at periodiske evalueringer af uddannelserne med inddragelse af aftagere og øvrige relevante interessenter i 2013 blev et nyt krav til institutionerne i forbindelse med uddannelsesakkreditering. Bekendtgørelsens krav på dette område svarer ikke til de mere omfattende krav, bekendtgørelsen i forbindelse med institutionsakkreditering stiller til regelmæssige evalueringer af uddannelserne med inddragelse af eksterne eksperter. Men kravene i forbindelse med uddannelsesakkreditering kan ses som et første skridt i retning af at opfylde de krav, som institutionsakkreditering stiller.

Akkrediteringspanelet vurderer, at den overordnede model for uddannelsesevaluering på Aarhus Universitet foreløbigt ser relevant ud (redegørelsen, s. 313-317).

Sikrer uddannelserne løbende de nødvendige fysiske faciliteter og materielle ressourcer?

Gælder for begge uddannelserne

Institutionen gennemfører hvert tredje år en studiemiljøundersøgelse blandt de studerende. Undersøgelsen spørger om henholdsvis det psykiske og det fysiske studiemiljø. I forlængelse af rapporten fra 2011 er der blevet iværksat en række projekter som fx indretning af studenterrum på Psykologisk Institut og lokaleindretning til specialestuderende samt en række andre initiativer.

Det var også på baggrund af studiemiljøundersøgelsen fra 2011, at ledelsen identificerede, at de studerende oplevede at mangle kontakt til underviserne (se under kriterium II), og derfor igangsatte forskellige tiltag for at øge kontakten. Tiltagene inkluderer det at gøre mere opmærksom på uddannelsens åbne døre-politik og at invitere VIP'erne med til flere sociale arrangementer sammen med de studerende.

Psykologiuddannelserne bruger auditorier til store forelæsninger og mindre undervisningslokaler til den resterende undervisning. Under besøget fik akkrediteringspanelet bl.a. lov at se auditorier, undervisningslokaler og læsepladser samt instituttets mindfulnessrum og Angstklinikken, som tilbyder behandling til børn med angst.

Akkrediteringspanelet vurderer på baggrund af materialet og besøget, at institutionen sikrer de fysiske rammer og de nødvendige faciliteter til den relevante undervisning og forskning.

Bliver praktik kvalitetssikret?

Gælder for kandidatuddannelsen

Praktikpladserne tildeles igennem praktikkoordinatoren. Der udfærdiges endvidere en praktikkontrakt, som underskrives af de studerende, praktikstedet og studielederen.

Sideløbende med praktikken følger de studerende et teori-praksis-seminar. Til dette seminar mødes studerende i praktik med det formål at reflektere over praktikken og deres egen indsats, men også med det formål, at underviserne på seminaret kan sikre, at de studerende udfordres tilstrækkeligt i deres praktik, og at praktikstedet yder den supervision, som stedet er kontraktligt forpligtet til at yde. De studerende skal tilbydes 16 timers ugentlig supervision fordelt over perioden, og de studerende er forpligtet til at deltage i supervisionen (redegørelsen, s. 69).

Praktikstedet orienterer ved praktikopholdets afslutning praktikkoordinatoren om, hvorvidt forløbet har været tilfredsstillende. Dette er en del af godkendelsen af de studerendes praktikforløb. Det er praktikkoordinatorens opgave at følge op på eventuelle problematiske forhold (redegørelsen, s. 78).

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsen igennem praktikkoordinatoren, praktikkontrakten og den endelige godkendelse sikrer, at praktikopholdet har den nødvendige kvalitet.

Om akkrediteringen

Lovgrundlag

En akkrediteringsvurdering af en uddannelse er en faglig vurdering af, om uddannelsen lever op til foruddefinerede kriterier. Denne akkrediteringsvurdering er foretaget med udgangspunkt i de kriterier for uddannelsers kvalitet og relevans, som er fastlagt i bekendtgørelse nr. 745 af 24.6.2013 (Bekendtgørelse om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af nye videregående uddannelser).

Metode og proces

Akkrediteringsprocessen bygger på metodiske elementer, som er internationalt anerkendte, og på de europæiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring af videregående uddannelse. Hovedelementerne i akkrediteringsprocessen er, at institutionen indsender sit skriftlige materiale for at vise, hvordan kriterierne er opfyldt, at et fagligt akkrediteringspanel vurderer dette, og at der udarbejdes en akkrediteringsrapport, som offentliggøres.

AI har tilrettelagt akkrediteringsprocessen med det formål at sikre en transparent proces og tilvejebringe et solidt dokumentationsmateriale, som akkrediteringspanelet kan foretage sin vurdering på baggrund af.

Processen skitseres kort herunder. En uddybning af processen findes i AI's *Vejledning til uddannelsesakkreditering. Eksisterende uddannelser og udbud*, som er tilgængelig på www.akkr.dk.

- Institutionen har været inviteret til et vejledende informationsmøde om akkrediteringsopgaven.
- Institutionen har indsendt redegørelsen og bilag for at vise, hvordan de opfylder kriterierne. Kravene til den skriftlige dokumentation fremgår af *Vejledning til uddannelsesakkreditering. Eksisterende uddannelser og udbud*.
- Akkrediteringspanelet og AI har analyseret materialet ud fra de kriterier, som er fastlagt for akkreditering af eksisterende uddannelser og udbud, og har bedt institutionen om at indsende supplerende dokumentation ved tvivlsspørgsmål.
- Akkrediteringspanelet og AI har været på besøg på uddannelsesinstitutionen.
- AI har udarbejdet akkrediteringsrapporten på baggrund af institutionens skriftlige materiale og besøget samt akkrediteringspanelets analyse og vurdering heraf. Rapporten er godkendt af akkrediteringspanelet.
- Rapporten har været i høring på uddannelsesinstitutionen. Hvis institutionen har indsendt et høringssvar, der har givet anledning til ændringer i vurderinger i rapporten, vil det fremgå i det følgende afsnit om sagsbehandling.
- AI har sendt den endelige akkrediteringsrapport til Akkrediteringsrådet og har samtidig offentliggjort rapporten på www.akkr.dk. Akkrediteringsrapporten danner grundlag for Akkrediteringsrådets afgørelse om positiv uddannelsesakkreditering, betinget positiv uddannelsesakkreditering eller afslag på uddannelsesakkreditering.
- Akkrediteringsrådet meddeler sin afgørelse til uddannelsesinstitutionen og Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Organisering

Fra AI har akkrediteringskonsulent Ina Jakobine Madsen stået for at gennemføre akkrediteringsprocessen og at udarbejde rapporten i samarbejde med områdechef Steffen Westergård Andersen, der har det overordnede ansvar

Sagsbehandling

Redegørelsen er modtaget 1. juli 2014.

Akkrediteringsrapporten er sendt i høring hos institutionen 23. marts 2015.

Høringssvaret har ikke medført ændringer i kriterievurderingerne.

Akkrediteringsrapporten er behandlet på Akkrediteringsrådets møde 26.06.2015

Dokumentation – samlet oversigt

- Dokumentationsrapport af 1. juli 2014
- Høringssvar af 13. april 2015
- Studiemiljøundersøgelse fra AU BSS 2011 : <http://www.au.dk/studiemiljo/rapporter/>
- Supplerende dokumentation af d. 2. og d. 4 marts 2015 (Stillingsbetegnelser i VIP kategorier og nye STÅ/VIP-ratioer)
- Tillæg kriterium 4.1 af 1.10.2014